

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. kovo 15 d.
(OR. en)

7226/22

Tarpinstitucinė byla:
2021/0214(COD)

ECOFIN 229
ENV 232
CLIMA 113
UD 57
FISC 74

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms
Dalykas:	Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatomas pasienio anglies dioksido korekcinis mechanizmas, projektas – <i>Bendras požiūris</i>

Delegacijoms pridedamas reglamento projekto tekstas, kuriame atsižvelgta į 2022 m. kovo 15 d. Tarybos (ECOFIN) posėdyje vykusias diskusijas.

PROJEKTAS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo nustatomas pasienio anglies dioksido korekcinis mechanizmas

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

¹ OL C [...], [...], p. [...]. [Irašyti šios nuomonės numerį]

² OL C [...], [...], p. [...]. [Irašyti šios nuomonės numerį]

- (1) Komisijos komunikate „Europos žaliasis kursas“³ nustatyta nauja augimo strategija, kuria siekiama pertvarkyti Sąjungą taip, kad jos visuomenė būtų teisinga ir klestėtų, kad ji pasižymėtų modernia, efektyviai išteklius naudojančia ir konkurencinga ekonomika, kurioje 2050 m. grynasis išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekis (išmetamas ŠESD kiekis atėmus absorbuojamą kiekį) būtų lygus nuliui, o ekonomikos augimas būtų atsietas nuo išteklių naudojimo. Europos žaliuoju kursu taip pat siekiama apsaugoti, tausoti ir didinti ES gamtinį kapitalą ir apsaugoti piliečių sveikatą ir gerovę nuo su aplinka susijusios rizikos ir poveikio. Be to, ši pertvarka turi būti teisinga ir įtrauki, nepaliekant nieko nuošalyje. Komisija savo ES nulinės vandens, oro ir dirvožemio taršos veiksmų plane⁴ taip pat paskelbė remianti atitinkamas priemones ir paskatas, padėsiančias geriau įgyvendinti principą „teršėjas moka“, išdėstytą Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 191 straipsnio 2 dalyje, ir tokiu būdu palaipsniui atsisakyti „nemokamos taršos“, siekiant kuo labiau išnaudoti priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo ir nulinės taršos užmojo sinergiją;
- (2) 2015 m. gruodžio mėn. pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją (UNFCCC) priimtas Paryžiaus susitarimas⁵ įsigaliojo 2016 m. lapkričio mėn. Paryžiaus susitarimo šalys šio susitarimo 2 straipsniu sutarė užtikrinti, kad vidutinės pasaulio temperatūros padidėjimas būtų gerokai mažesnis nei 2 C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, ir toliau dėti pastangas, kad temperatūra nepakiltų daugiau kaip 1,5 C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu;
- (3) pagrindiniai Europos žaliojo kurso uždaviniai – spręsti su klimatu ir aplinka susijusias problemas ir pasiekti Paryžiaus susitarimo tikslus. Atsižvelgiant į labai stiprų COVID-19 pandemijos poveikį Sąjungos piliečių sveikatai ir ekonominei gerovei, Europos žaliojo kurso svarba dar labiau padidėjo;

³ 2019 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikatas „Europos žaliasis kursas“ (COM(2019) 640 final).

⁴ 2021 m. gegužės 12 d. Komisijos komunikatas „Kuriame sveiką planetą visiems“ (COM(2021) 400).

⁵ OL L 282, 2016 10 19, p. 4.

- (4) Sąjunga yra įsipareigojusi iki 2030 m. visuose ekonomikos sektoriuose išmetamą ŠESD kiekį sumažinti bent 55 %, palyginti su 1990 m. lygiu, kaip nurodyta Europos Sąjungos ir jos valstybių narių vardu UNFCCC pateiktame pranešime dėl Europos Sąjungos ir jos valstybių narių nacionaliniu lygmeniu nustatytų įpareigojančių veiksmų atnaujinimo⁶;
- (5) Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/1119⁷ teisėje įtvirtintas tikslas iki 2050 m. pasiekti visos ekonomikos poveikio klimatui neutralumą. Šiame reglamente taip pat nustatytas privalomas Sąjungos įsipareigojimas iki 2030 m. sumažinti išmetamo ŠESD kiekį bent 55 %, palyginti su 1990 m. lygiu;
- (6) Tarpyvyriausybės klimato kaitos komisijos (IPCC) specialioji ataskaita dėl visuotinio temperatūros pakilimo 1,5 C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, poveikio ir susijusių visuotinių ŠESD išmetimo scenarijų⁸ suteikia tvirtą mokslinį kovos su klimato kaita pagrindą ir rodo, kad reikia imtis aktyvesnių klimato politikos veiksmų. Toje ataskaitoje patvirtinama, kad, siekiant sumažinti ekstremalių meteorologinių reiškinių tikimybę, būtina skubiai sumažinti išmetamą ŠESD kiekį ir kad vykstant klimato kaitai pasaulio temperatūra neturi pakilti daugiau kaip 1,5 C. I darbo grupės indėlyje į IPCC šeštąją vertinimo ataskaitą⁹ primenama, kad klimato kaita jau daro poveikį kiekvienam Žemės regionui, ir prognozuojama, kad ateinančiais dešimtmečiais klimato pokyčiai suintensyvės visuose regionuose. Šioje ataskaitoje pabrėžiama, kad jeigu nebus nedelsiant, skubiai ir plačiu mastu sumažintas išmetamas ŠESD kiekis, pasiekti, kad atšilimas apsiribotų maždaug 1,5°C ar net 2°C, bus neįmanoma;

⁶ [Europos Sąjungos Taryba ST/14222/1/20/REV1](#).

⁷ 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

⁸ IPCC, 2018: Global Warming of 1.5°C. An IPCC Special Report on the impacts of global warming of 1.5°C above pre-industrial levels and related global greenhouse gas emission pathways, in the context of strengthening the global response to the threat of climate change, sustainable development, and efforts to eradicate poverty („Visuotinis 1,5°C atšilimas. IPCC speciali ataskaita dėl visuotinio 1,5°C atšilimo, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, ir susijusių visuotinių ŠESD kiekio išmetimo būdų poveikio stiprinant visuotinį atsaką į klimato kaitos grėsmę, užtikrinant darnų vystymąsi ir dedant pastangas panaikinti skurdą“) [Masson-Delmotte, V., P. Zhai, H.-O. Pörtner, D. Roberts, J. Skea, P.R. Shukla, A. Pirani, W. Moufouma-Okia, C. Péan, R. Pidcock, S. Connors, J.B.R. Matthews, Y. Chen, X. Zhou, M.I. Gomis, E. Lonnoy, T. Maycock, M. Tignor, and T. Waterfield (eds.)].

⁹ IPCC, 2021: Climate Change 2021: The Physical Science Basis. Contribution of Working Group I to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change („Klimato kaita 2021 m. Fizinio mokslo pagrindas. I darbo grupės indėlis į Tarpyvyriausybės klimato kaitos komisijos šeštąją vertinimo ataskaitą“) [Masson-Delmotte, V., P. Zhai, A. Pirani, S. L. Connors, C. Péan, S. Berger, N. Caud, Y. Chen, L. Goldfarb, M. I. Gomis, M. Huang, K. Leitzell, E. Lonnoy, J.B.R. Matthews, T. K. Maycock, T. Waterfield, O. Yelekçi, R. Yu and B. Zhou (eds.)]

- (7) Sąjunga įgyvendina plataus užmojo klimato politiką ir yra įdiegusi reguliavimo sistemą, padedančią siekti išsikelto tikslo iki 2030 m. atitinkamai sumažinti išmetamą ŠESD kiekį. Tas tikslas įgyvendinamas, inter alia, šiais teisės aktais: Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, kuria nustatoma Sąjungos ŠESD apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (toliau – ES ATLPS) ir Sąjungos lygmeniu nustatomos suderintos energijai imliuose sektoriuose ir pasektoriuose išmetamų ŠESD kainos, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/842¹⁰, kuriuo nustatomi nacionaliniai išmetamo ŠESD kiekio mažinimo iki 2030 m. tikslai, ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/841¹¹, kuriuo valstybės narės įpareigojamos kompensuoti žemėje išmetamą ŠESD kiekį iš atmosferos absorbuojamu ŠESD kiekiu;
- (8) kol didelė Sąjungos tarptautinių partnerių dalis laikosi politikos, dėl kurios jų klimato srities užmojis nėra toks didelis kaip Sąjungos, kyla anglies dioksido nutekėjimo rizika. Anglies dioksido nutekėjimas įvyksta, jei dėl su klimato politika susijusių sąnaudų tam tikrų pramonės sektorių ar pasektorių įmonės perkelia gamybą į kitas šalis arba iš tų šalių importuojamais produktais pakeičiami lygiaverčiai produktai, kuriems būdingas mažesnis taršos ŠESD intensyvumas. Tai galėtų lemti bendro pasaulinio jų išmetamo ŠESD kiekio padidėjimą, todėl būtų pakenkta ŠESD kiekio mažinimo pastangoms, kurias būtina skubiai dėti, kad vidutinis pasaulinis temperatūros lygio padidėjimas ir toliau būtų gerokai mažesnis nei 2°C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, ir dėti pastangas, kad temperatūra didėtų ne daugiau nei 1,5°C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu;

¹⁰ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/842, kuriuo, prisidedant prie klimato politikos veiksmų, kad būtų vykdomi įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įsipareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 156, 2018 6 19, p. 26).

¹¹ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/841 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų ir absorbuojamų dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės, kiekio įtraukimo į 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 ir Sprendimas Nr. 529/2013/ES (OL L 156, 2018 6 19, p. 1).

- (9) pasienio anglies dioksido korekcinio mechanizmo (PADKM) iniciatyva yra pasirengimo įgyvendinti 55 % tikslą priemonių rinkinio dalis. Šis mechanizmas yra labai svarbus ES priemonių rinkinio elementas, padėsiantis pagal Paryžiaus susitarimą iki 2050 m. pasiekti tikslą pereiti prie neutralaus poveikio klimatui Sąjungos mažinant anglies dioksido nutekėjimo riziką, kylančią dėl padidėjusio Sąjungos klimato srities užmojo;
- (10) esami anglies dioksido nutekėjimo rizikos mažinimo mechanizmai sektoriuose arba pasektoriuose, kuriems gresia anglies dioksido nutekėjimas, yra pereinamasis nemokamas ES ATLPS leidimų paskirstymas ir finansinės priemonės, kuriomis kompensuojamos netiesioginės su išmetamosiomis susijusios išlaidos, perkeliamos į elektros energijos kainas, kaip išdėstyta, atitinkamai, Direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnio 6 dalyje ir 10b straipsnyje. Tačiau nemokamas leidimų paskirstymas pagal ES ATLPS silpnina kainos signalą, kurį sistema siunčia jį gaunantiems įrenginiams, palyginti su visų leidimų pardavimu aukcione – tai turi poveikį paskatoms investuoti į tolesnį ŠESD kiekio mažinimą;
- (11) PADKM siekiama pakeisti šiuos esamus mechanizmus mažinant anglies dioksido nutekėjimo riziką kitu būdu, t. y. užtikrinant lygiavertį anglies dioksido apmokestinimą importuojamų ir vidaus produktų atveju. Siekiant užtikrinti laipsnišką perėjimą nuo dabartinės nemokamų leidimų sistemos prie PADKM, PADKM turėtų būti įvedamas palaipsniui, o sektoriuose, kuriuose jis taikomas, nemokamų leidimų turėtų būti palaipsniui atsisakoma. Bendras ir pereinamojo laikotarpio nemokamai skiriamų ES ATLPS leidimų ir PADKM taikymas jokių būdu neturėtų sudaryti palankesnių sąlygų Sąjungos prekėms, palyginti su į Sąjungos muitų teritoriją importuotomis prekėmis;
- (12) nors PADKM tikslas yra užkirsti kelią anglies dioksido nutekėjimo rizikai, šis reglamentas taip pat skatintų trečiųjų šalių gamintojus naudoti technologijas, kuriomis užtikrinamas mažesnis išmetamas ŠESD kiekis, kad būtų išmetama mažiau ŠESD;

- (13) kaip priemonė, padedanti užkirsti kelią anglies dioksido nutekėjimui ir mažinti išmetamą ŠESD kiekį, PADKM turėtų užtikrinti, kad importuojamiems produktams būtų taikoma tokia reguliavimo sistema, pagal kurią nustatomos dėl išmetamo anglies dioksido patiriamos išlaidos būtų lygiavertės toms, kurios kitu atveju būtų patiriamos pagal ES ATLPS. PADKM yra klimato priemonė, kuri turėtų užkirsti kelią anglies dioksido nutekėjimo rizikai, prisidėti prie didesnio Sąjungos užmojo klimato kaitos švelninimo srityje ir kartu būti suderinta su PPO reikalavimais;
- (14) šis reglamentas turėtų būti taikomas į Sąjungos muitų teritoriją iš trečiųjų šalių importuojamoms prekėms, išskyrus atvejus, kai jų gamybai jau buvo pritaikyta ES ATLPS, kai ji taikoma trečiosioms šalims arba teritorijoms, arba su ES ATLPS visiškai susieta anglies dioksido apmokestinimo sistema;
- (15) būsimų susitarimų atveju siekiant neįtraukti į PADKM trečiųjų šalių arba teritorijų, visiškai integruotų į ES ATLPS arba su ja susijusių, Komisijai pagal SESV 290 straipsnį turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais iš dalies keičiamas II priede pateiktas šalių sąrašas. Ir priešingai, tos trečiosios šalys arba teritorijos turėtų būti neįtrauktos į II priede pateiktą sąrašą ir joms turėtų būti taikomas PADKM, jeigu jos netaiko ATLPS antkainio į Sąjungą eksportuojamoms prekėms;
- (16) siekiant užkirsti kelią anglies dioksido nutekėjimo jūroje esančiuose įrenginiuose rizikai, šis reglamentas turėtų būti taikomas prekėms arba pagal laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą iš tų prekių perdirbtiems produktams, įvežamiems į šalia Sąjungos muitų teritorijos esančią dirbtinę salą, stacionarų ar plūduriuojantį įrenginį ar bet kurią kitą valstybės narės kontinentiniame šelfe arba išskirtinėje ekonominėje zonoje esančią struktūrą. Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti išsamias PADKM taikymo tokioms prekėms tokiais atvejais sąlygas;

- (17) PADKM reguliuojamos išmetamosios ŠESD turi būti išmetamosios ŠESD, kurioms taikomas Direktyvoje 2003/87/EB nustatytos ES ATLPS I priedas, t. y. anglies dioksidas (CO₂) ir atitinkamais atvejais azoto suboksidas (N₂O) bei perfluorangliavandeniliai (PFC). PADKM iš pradžių turėtų būti taikomas gaminant prekes tiesiogiai išmetamam tų ŠESD kiekiui iki prekių importo į Sąjungos muitų teritoriją, o pasibaigus pereinamajam laikotarpiui bei atlikus tolesnį vertinimą šis mechanizmas turėtų būti taikomas ir netiesiogiai išmetamam ŠESD kiekiui, kad atitiktų ES ATLPS taikymo sritį;
- (18) ES ATLPS ir PADKM turi bendrą tikslą – apmokestinti išmetamą ŠESD kiekį, kuris būdingas tiems patiems sektoriams ir prekėms, naudojant specialius leidimus arba sertifikatus. Abi sistemos yra reguliuojamojo pobūdžio ir pagrįstos poreikiu sumažinti išmetamą ŠESD kiekį pagal Sąjungoje iškeltą aplinkos tikslą¹² – ne vėliau kaip 2030 m. Sąjungos grynąjį išmetamą ŠESD kiekį sumažinti bent 55 %, palyginti su 1990 m. lygiu, ir ne vėliau kaip 2050 m. užtikrinti visos ekonomikos poveikio klimatui neutralumą;
- (19) nors pagal ES ATLPS į ją įtrauktai veiklai nustatoma absoliuti viršutinė išmetamo ŠESD kiekio riba ir leidžiama prekiauti apyvartiniais taršos leidimais (vadinamoji didžiausio kiekio nustatymo ir prekybos sistema), PADKM neturėtų būti nustatyta kiekybinių importo apribojimų, kad nebūtų ribojami prekybos srautai. Be to, ES ATLPS taikoma Sąjungoje veikiančioms įrenginiams, o PADKM turėtų būti taikomas tam tikroms į Sąjungos muitų teritoriją importuojamoms prekėms;

¹² 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) (OL L 243, 2021 7 9, p. 1).

- (20) palyginti su ES ATLPS, PADKM sistema pasižymi tam tikromis išskirtinėmis savybėmis, įskaitant PADKM sertifikatų kainos apskaičiavimą, prekybos sertifikatais galimybes ir sertifikatų galiojimą bėgant laikui. Šios savybės reikalingos dėl būtinybės išsaugoti PADKM, kaip anglies dioksido nutekėjimui kelią užkertančios priemonės, veiksmingumą ir užtikrinti, kad šios sistemos valdymas nebūtų pernelyg sudėtingas dėl veiklos vykdytojams nustatomų pareigų ir dėl reikalingų administravimo išteklių, ir kartu būtų išlaikytas lygiavertis lankstumas, kurį veiklos vykdytojams suteikia ES ATLPS;
- (21) kad būtų užtikrintas PADKM kaip apsaugos nuo anglies dioksido nutekėjimo priemonės veiksmingumas, jis turi tiksliai atspindėti ES ATLPS kainą. Į rinką išleistų ES ATLPS leidimų kaina rinkoje nustatoma aukcionuose, todėl PADKM sertifikatų kaina turėtų logiškai atspindėti tokių aukcionų kainą pagal kiekvieną savaitę apskaičiuojamus vidurkius. Tokios vidutinės savaitės kainos tiksliai atspindi ES ATLPS kainų svyravimus ir suteikia pagrįstą maržą importuotojams, kad jie galėtų pasinaudoti ES ATLPS kainų pokyčiais, o kartu padeda administracinėms institucijoms išlaikyti šios sistemos kontrolę;

- (22) taikant ES ATLPS, bendras išduotų leidimų skaičius (viršutinė riba) lemia apyvartinių taršos leidimų pasiūlą ir suteikia aiškumo dėl didžiausio galimo išmetamo ŠESD kiekio. Anglies dioksido kainą lemia šios pasiūlos ir rinkos paklausos pusiausvyra. Trūkumas yra būtinas norint sukurti kainą pagrįstas paskatas. Viršutinės PADKM sertifikatų, kuriuos gali gauti importuotojai, skaičiaus ribos nustatyti neketinama, todėl, jei importuotojai turėtų galimybę perkelti PADKM sertifikatus ir jais prekiauti, galėtų susiklostyti tokia padėtis, kai PADKM sertifikatų kaina nebeatspindėtų ES ATLPS kainos raidos. Todėl susilpnėtų paskata mažinti vidaus ir importuojamų prekių priklausomybę nuo iškastinio kuro, o tai sudarytų palankias sąlygas anglies dioksidui nutekėti ir pakenktų bendram PADKM klimato tikslui. Dėl to skirtingų šalių veiklos vykdytojams taip pat galėtų tekti mokėti skirtingas kainas. Todėl galimybių prekiauti PADKM sertifikatais ir juos perkelti apribojimas pateisinamas poreikiu nekenkti PADKM veiksmingumui ir klimato tikslui bei užtikrinti vienodas sąlygas skirtingų šalių veiklos vykdytojams. Tačiau, siekiant išlaikyti importuotojų galimybę optimizuoti sąnaudas, šiame reglamente turėtų būti numatyta sistema, pagal kurią valdžios institucijos galėtų iš importuotojų perpirkti tam tikrą perteklinių sertifikatų kiekį. Šis kiekis būtų nustatomas toks, kad sertifikatų galiojimo laikotarpiu importuotojams būtų suteikta pagrįsta marža, suteikianti galimybę jiems taikyti sverto efektą savo sąnaudoms, ir kartu išliktų bendras kainų pokyčių poveikis galutinei kainai, tokiu būdu išlaikant aplinkosauginį šios priemonės tikslą;
- (23) atsižvelgiant į tai, kad PADKM taikomas į Sąjungos muitų teritoriją importuojamoms prekėms, o ne įrenginiams, pagal PADKM režimą taip pat reikėtų taikyti tam tikrus pritaikymus ir supaprastinimus. Vienas iš tokių supaprastinimų turėtų būti deklaratyvi sistema, pagal kurią importuotojai turėtų pranešti bendrą patikrintą per tam tikrus kalendorinius metus importuotoms prekėms būdingą išmetamą ŠESD kiekį. Siekiant išvengti galimų kliūčių, atsirandančių dėl akredituotiems tikrintojams pagal šį reglamentą ir ES ATLPS nustatytų pareigų, taip pat turėtų būti taikomi kitokie terminai nei taikomi ES ATLPS atitikties ciklui;

- (24) kalbant apie baudas, valstybės narės turėtų taikyti baudas už šio reglamento pažeidimus ir užtikrinti, kad šios baudos būtų įgyvendintos. Šių baudų dydis turėtų būti identiškas baudoms, kurios šiuo metu taikomos Sąjungoje pažeidus ES ATLPS pagal Direktyvos 2003/87/EB 16 straipsnio 3 ir 4 dalis; Tačiau, kai prekes į Sąjungą įveža asmuo, kuris nėra įgaliotasis PADKM deklarantas, nesilaikydamas šiame reglamente nustatytų pareigų, šios baudos turėtų būti didesnės, kad jos būtų veiksmingos ir atgrasančios. Baudų taikymas pagal šį reglamentą nedaro poveikio baudų, kurios gali būti nustatytos pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę už kitų atitinkamų pareigų pažeidimus, ypač muitinės taisyklių pažeidimus, taikymui;
- (25) ES ATLPS taikoma tam tikriems gamybos procesams ir veiklai, o PADKM turėtų būti taikomas atitinkamų prekių importui. Tam reikia aiškiai identifikuoti importuojamas prekes, t. y. nurodyti jų klasifikaciją Kombinuotojoje nomenklatūroje¹³ (toliau – KN), ir susieti su joms būdingu išmetamu ŠESD kiekiu;
- (26) į PADKM įtraukti produktai turėtų atitikti veiklą, kuriai taikoma ES ATLPS, nes ši schema pagrįsta kiekybiniais ir kokybiniais kriterijais, susietais su Direktyvoje 2003/87/EB nustatytu aplinkos tikslu, ir yra išsamiausia išmetamo ŠESD kiekio reguliavimo sistema Sąjungoje;

¹³ 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo (OL L 256, 1987 9 7, p. 1).

- (27) į PADKM įtraukus produktus, atitinkančius veiklą, kuriai taikoma ES ATLPS, taip pat būtų padedama užtikrinti, kad importuojamiems produktams taikomos sąlygos būtų ne mažiau palankios nei sąlygos, taikomos panašioms vietinės kilmės produktams;
- (28) nors galutinis PADKM tikslas – kad jis būtų taikomas daugeliui įvairių produktų, būtų racionalu pradėti nuo tam tikro skaičiaus atrinktų sektorių, kurie pasižymi palyginti vienu ar keliais produktais ir kuriems būdinga anglies dioksido nutekėjimo rizika. Sąjungos sektoriai, kuriems būdinga anglies dioksido nutekėjimo rizika, išvardyti Komisijos deleguotajame sprendime (ES) 2019/708¹⁴;
- (29) prekės, kurioms taikomas šis reglamentas, turėtų būti atrenkamos atidžiai išanalizavus jų aktualumą pagal bendrą išmetamą ŠESD kiekį ir jų keliamą anglies dioksido nutekėjimo riziką atitinkamuose ES ATLPS sektoriuose, kartu apribojant sudėtingumą ir administravimo našta. Visų pirma faktinė atranka turėtų būti atliekama atsižvelgiant į pagrindines medžiagas ir pagrindinius produktus, kuriems taikoma ES ATLPS, siekiant užtikrinti, kad į Sąjungą importuojamiems produktams, kuriems būdingas taršos ŠESD intensyvumas, būdingam išmetamam ŠESD kiekiui būtų taikoma anglies dioksido kaina, kuri būtų tokia pati kaip ir ES produktams, ir siekiant sumažinti anglies dioksido nutekėjimo riziką. Kiti svarbūs atrankos siaurinio kriterijai: pirma, sektorių svarba išmetamo ŠESD kiekio atžvilgiu, t. y. ar sektorius vertinant bendrai yra vienas didžiausių ŠESD skleidėjų; antra, ar sektorius susiduria su didele anglies dioksido nutekėjimo rizika, kaip apibrėžta Direktyvoje 2003/87/EB; trečia, būtinybė rasti pusiausvyrą tarp plataus produktų spektro pagal išmetamą ŠESD kiekį bei poreikio apriboti sudėtingumą ir administravimo našta;
- (30) taikant pirmąjį kriterijų, galima įtraukti šiuos pramonės sektorius pagal jų bendrą išmetamą ŠESD kiekį: geležies ir plieno pramonę, naftos perdirbimo gamyklas, cemento, pagrindinių organinių cheminių medžiagų ir trąšų pramonę;

¹⁴ 2019 m. vasario 15 d. Komisijos deleguotasis sprendimas (ES) 2019/708, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB papildoma nustatytu 2021–2030 m. sektorių ir pasektorių, kuriems būdinga anglies dioksido nutekėjimo rizika, sąrašu (OL L 120, 2019 5 8, p. 2).

- (31) tačiau dėl savo ypatumų tam tikri sektoriai, nurodyti Komisijos deleguotajame sprendime (ES) 2019/708, šiame etape neturėtų būti įtraukti į šį reglamentą;
- (32) visų pirma į šį reglamentą dėl techninių apribojimų, kurie šiuo metu neleidžia aiškiai apibrėžti importuojamoms prekėms būdingo išmetamo ŠESD kiekio, nėra įtraukta organinių cheminių medžiagų pramonė. Pagrindinis šių prekių parametras yra ES ATLPS taikomas lyginamasis standartas, kuris neleidžia vienareikšmiškai priskirti atskiroms importuojamoms prekėms būdingo išmetamo ŠESD kiekio. Tikslesniam organinių cheminių medžiagų priskyrimui reikės daugiau duomenų ir platesnės analizės;
- (33) panašūs techniniai apribojimai galioja ir naftos perdirbimo gamykloms, kurių atskiriems produktams neįmanoma vienareikšmiškai priskirti išmetamų ŠESD kiekių. Be to, atitinkamas ES ATLPS lyginamasis standartas yra tiesiogiai susijęs ne su konkrečiais produktais, pavyzdžiui, benzinu, dyzelinu ar žibalu, bet su visa perdirbimo gamyklos produkcija;
- (34) tačiau į PADKM turėtų būti įtraukti aliuminio produktai, nes jie kelia labai didelę anglies dioksido nutekėjimo riziką. Be to, kai kuriose pramonės srityse jie tiesiogiai konkuruoja su plieno produktais, nes jų savybės labai panašios į plieno produktų savybes. Aliuminio įtraukimas yra svarbus ir todėl, kad PADKM taikymo sritis galėtų būti išplėsta, kad pereinamojo laikotarpio pabaigoje apimtų ir netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį;
- (35) atitinkamai tokie produktai kaip vamzdžiai ir vamzdžių jungiamosios detalės arba struktūros turėtų būti įtraukti į PADKM taikymo sritį nepaisant to, kad jų gamybos proceso metu išmetamas mažas ŠESD kiekis, nes jų neįtraukimas padidintų tikimybę, kad PADKM taikymas plieno produktams bus apeinamas perorientuojant prekybos pobūdį į tolesnės grandies produktus;

- (36) ir priešingai, šis reglamentas neturėtų būti taikomas tam tikriems produktams, kuriuos gaminant išmetamas nereikšmingas ŠESD kiekis, pvz., juodųjų metalų laužui (KN kodas 7204), ferolydiniams (KN kodas 7202) ir tam tikroms trąšoms (KN kodas 3105 60 00);
- (37) šis reglamentas turėtų apimti elektros energijos importą, nes šiame sektoriuje išmetama 30 % viso Sąjungoje išmetamo ŠESD kiekio. Didesnis Sąjungos užmojis klimato srityje padidintų skirtumą tarp Sąjungos ir užsienio elektros energijos gamintojams tenkančių išlaidų dėl išmetamo anglies dioksido. Toks padidėjimas ir tolesnė Sąjungos elektros energijos tinklų prijungimo prie kaimyninių šalių tinklų plėtra didintų anglies dioksido nutekėjimo riziką dėl padidėjusio elektros energijos, kurios didelė dalis gamina anglimis kūrenamose elektrinėse, importo;
- (37a) siekiant išvengti per didelės naštos, tenkančios nacionalinėms kompetentingoms administracijoms ir importuotojams, tikslinga nustatyti mažiausią viršutinę ribą, iki kurios pagal šį reglamentą nustatytos pareigos nebūtų taikomos. Vis dėlto ši *de minimis* nuostata nedaro poveikio tolesniam pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę priimtų nuostatų, kurios yra būtinos siekiant užtikrinti pagal šį reglamentą nustatytų pareigų, taip pat, visų pirma muitinės taisyklių, įskaitant sukčiavimo prevenciją, vykdymą, taikymui;
- (38) kadangi prekių, kurioms taikomas šis reglamentas, importuotojai neturėtų vykdyti su PADKM susijusių savo pareigų pagal šį reglamentą importo metu, turėtų būti taikomos specialios administracinės priemonės, kuriomis būtų užtikrinta, kad šios pareigos būtų įvykdytos vėliau. Todėl importuotojams turėtų būti suteikta teisė PADKM prekes importuoti tik gavus už šio reglamento taikymą atsakingų kompetentingų institucijų leidimą;

- (38a) muitinė turėtų neleisti, kad prekes importuotų kiti nei įgaliotasis PADKM deklarantas asmenys. Pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 46 ir 48 straipsnius muitinė gali tikrinti prekes, be kita ko, kad nustatytų įgaliotojo PADKM deklaranto tapatybę, aštuonženklį KN kodą, importuojamų prekių kiekį ir kilmės šalį, deklaracijos pateikimo datą ir muitinės procedūrą. Komisija turėtų atsižvelgti į su PADKM susijusią riziką rengdama bendrus rizikos kriterijus ir standartus pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 50 straipsnį;
- (38b) pereinamuoju laikotarpiu muitinė turėtų informuoti muitinės deklarantus apie poreikį pateikti informaciją, kad, kai taikytina, būtų prisidedama prie informacijos rinkimo ir informuotumo apie poreikį prašyti suteikti įgaliotojo deklaranto statusą. Tokią informaciją muitinė turėtų pateikti tinkamu būdu siekiant užtikrinti, kad muitinės deklarantai būtų informuoti apie tokį poreikį;
- (39) PADKM turėtų būti pagrįstas deklaratyvia sistema, pagal kurią įgaliotasis PADKM deklarantas, kuris gali atstovauti daugiau nei vienam importuotojui, kasmet teikia į Sąjungos muitų teritoriją importuotoms prekėms būdingo išmetamo ŠESD kiekio deklaraciją ir atsisako tam tikro skaičiaus PADKM sertifikatų, atitinkančių tą deklaruotą ŠESD kiekį;

- (40) įgaliotajam PADKM deklarantui turėtų būti leidžiama teikti prašymą sumažinti atsisakytinų PADKM sertifikatų skaičių, atsižvelgiant į kitose jurisdikcijose faktiškai jau sumokėtą anglies dioksido kainą už atitinkamą išmestą ŠESD kiekį;
- (41) deklaruojamą būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį turėtų patikrinti asmuo, kurį akreditavo nacionalinė akreditacijos įstaiga, paskirta pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 765/2008¹⁵ 4 straipsnio 1 dalį arba pagal Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2018/2067¹⁶;
- (42) sistema turėtų sudaryti sąlygas trečiųjų šalių gamybos įrenginių veiklos vykdytojams registruotis centrinėje duomenų bazėje ir leisti įgaliotiesiems PADKM deklarantams susipažinti su patikrintu tų veiklos vykdytojų gaminamoms prekėms būdingu ŠESD kiekiu. Veiklos vykdytojas turėtų galėti pasirinkti, kad jo vardas, pavardė (pavadinimas), adresas ir kontaktiniai duomenys centrinėje duomenų bazėje nebūtų prieinami viešai;
- (43) PADKM sertifikatai skiriasi nuo ES ATLPS leidimų, kurių esminė savybė yra kasdienis pardavimas aukcionuose. Dėl būtinybės nustatyti aiškią PADKM sertifikatų kainą kasdienis kainos skelbimas veiklos vykdytojams taptų pernelyg sudėtingas ir klaidinantis, nes dienos kainos gali pasikeisti vos jas paskelbus. PADKM kainų skelbimas kas savaitę tiksliai atspindėtų į rinką išleistų ES ATLPS leidimų kainų tendencijas ir padėtų siekti to paties klimato tikslo. Todėl PADKM sertifikatų kaina turėtų būti apskaičiuojama ilgesniam laikotarpiui (kas savaitę) nei nustatyta ES ATLPS (kiekvieną dieną). Pareiga apskaičiuoti ir paskelbti šią vidutinę kainą turėtų tekti Komisijai;

¹⁵ 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 765/2008, nustatantis su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinantys Reglamentą (EEB) Nr. 339/93 (OL L 218, 2008 8 13, p. 30).

¹⁶ 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2067 dėl duomenų patikros ir tikrintojų akreditavimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB (OL L 334, 2018 12 31, p. 94).

- (44) siekiant įgaliotiesiems PADKM deklarantams suteikti lankstumo vykdyti savo pareigas pagal PADKM ir suteikti jiems galimybę pasinaudoti ES ATLPS leidimų kainų svyravimais, PADKM sertifikatai turėtų galioti dvejus metus nuo įsigijimo dienos. Įgaliotajam PADKM deklarantui turėtų būti leidžiama perparduoti dalį perteklinių sertifikatų. Įgaliotasis PADKM deklarantas per metus turėtų sukaupti tiek sertifikatų, kiek jų reikia atsisakymo metu, o kiekvieno ketvirčio pabaigoje būtų nustatomos ribinės vertės;
- (45) šiek tiek kitokią elektros energijai taikomo PADKM struktūrą pateisina elektros kaip produkto fizikinės savybės – ypač tai, kad neįmanoma sekti faktinio elektronų srauto. Numatytosios vertės turėtų būti naudojamos kaip standartinis metodas, o įgaliotiesiems PADKM deklarantams turėtų būti suteikta galimybė teikti prašymą dėl su PADKM susijusių jų pareigų nustatymo pagal faktinį išmetamą ŠESD kiekį. Prekyba elektros energija skiriasi nuo prekybos kitomis prekėmis, visų pirma dėl to, kad ją prekiaujama per tarpusavyje sujungtus elektros tinklus, naudojant elektros biržas ir specifines prekybos formas. Rinkų susiejimas yra stipriai reguliuojama prekybos elektros energija forma, leidžianti kaupti visos Sąjungos pirkimo ir pardavimo kainas;

- (46) siekiant išvengti reikalavimų apėjimo rizikos ir pagerinti galimybę atsekti faktinį dėl elektros energijos importo ir jos naudojimo prekėms išmetamą CO₂ kiekį, faktinio išmetamo ŠESD kiekio apskaičiavimas turėtų būti leidžiamas tik taikant tam tikras griežtas sąlygas. Visų pirma turėtų būti privaloma įrodyti tvirtą paskirstyto jungiamųjų linijų pralaidumo priskyrimą ir tiesioginį sutartinį ryšį tarp pirkėjo ir atsinaujinančiųjų išteklių elektros energijos gamintojo arba tarp pirkėjo ir elektros energijos, kurią gaminant išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis už numatytąją vertę, gamintojo;
- (47) Energijos bendrijos sutarties¹⁷ šalys arba asociacijos susitarimų, įskaitant išsamias ir visapusiškas laisvosios prekybos erdves, šalys yra įsipareigojusios vykdyti priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo procesus, dėl kurių ilgai jos turėtų priimti anglies dioksido apmokestinimo mechanizmus, tokius pačius kaip ES ATLPS arba į juos panašius, arba prisijungti prie ES ATLPS;
- (48) trečiųjų šalių integravimas į Sąjungos elektros energijos rinką toms šalims yra svarbi paskata sparčiau pereiti prie energetikos sistemų, kuriose didelę dalį sudaro atsinaujinančiųjų išteklių energija. Komisijos reglamente (ES) 2015/1222¹⁸ nustatytas elektros energijos rinkų susiejimas leidžia trečiosioms šalims geriau integruoti elektros energiją iš atsinaujinančių energijos išteklių į elektros energijos rinką, veiksmingai vykdyti tokios elektros energijos mainus platesnėje teritorijoje, užtikrinti pusiausvyrą tarp pasiūlos bei paklausos ir didesnės Sąjungos rinkos ir sumažinti savo elektros energijos gamybos keliamos taršos anglies dioksidu intensyvumą. Trečiųjų šalių integravimas į Sąjungos elektros energijos rinką taip pat prisideda prie elektros energijos tiekimo tose šalyse ir kaimyninėse valstybėse narėse saugumo;

¹⁷ 2006 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimas 2006/500/EB dėl Energijos bendrijos sutarties sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 198, 2006 7 20, p. 15).

¹⁸ 2015 m. liepos 24 d. Komisijos reglamentas (ES) 2015/1222, kuriuo nustatomos pralaidumo paskirstymo ir perkrovos valdymo gairės (OL L 197, 2015 7 25, p. 24).

- (49) susiejus rinkas ir tokiu būdu glaudžiai integravus trečiąsias šalis į Sąjungos elektros energijos rinką, turėtų būti rasti techniniai sprendimai, kaip užtikrinti PADKM taikymą iš tokių šalių į Sąjungos muitų teritoriją eksportuojamai elektros energijai. Jei techninių sprendimų rasti nepavyktų, trečiosioms šalims, kurių rinkos yra susietos su Sąjungos, PADKM turėtų būti netaikomas ribotą laiką, bet ne ilgiau nei iki 2030 m., ir tik elektros energijos eksportui – su sąlyga, kad bus tenkinamos tam tikros sąlygos. Tačiau tos trečiosios šalys turėtų parengti veiksmų gaires ir įsipareigoti įgyvendinti anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą, pagal kurį numatoma ES ATLPS kainai lygiavertė kaina, ir įsipareigoti iki 2050 m. pasiekti anglies dioksido poveikio neutralumą, taip pat suderinti savo teisės aktus su Sąjungos teisės aktais aplinkos, klimato, konkurencijos ir energetikos srityse. Ši išimtis turėtų būti panaikinta bet kuriuo metu, jei yra priežasčių manyti, kad atitinkama šalis nevykdo savo įsipareigojimų arba iki 2030 m. nepriėmė ATLPS, kuri yra lygiavertė ES ATLPS;
- (50) pereinamasis laikotarpis turėtų tęstis nuo 2023 m. iki 2025 m. Turėtų būti taikomas PADKM be finansinio koregavimo, kad būtų galima palengvinti sklandų mechanizmo įvedimą tokiu būdu sumažinant prekybą trikdančio poveikio riziką. Importuotojai kas ketvirtį turėtų teikti informaciją apie tą kalendorinių metų ketvirtį importuotoms prekėms būdingą ŠESD kiekį, išsamiai nurodydami tiesiogiai ir netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį bei užsienyje faktiškai sumokėtą anglies dioksido kainą;
- (51) siekdama palengvinti ir užtikrinti tinkamą PADKM veikimą, Komisija turėtų padėti už tam tikrų šio reglamento užduočių taikymą atsakingoms kompetentingoms institucijoms vykdyti savo pareigas;

- (51a) turėtų būti stebima šio reglamento apėjimo praktika ir į ją turėtų būti reaguojama, be kita ko, tai atvejais, kai ekonominės veiklos vykdytojai galėtų šiek tiek pakeisti savo prekes nepakeisdami jų esminių savybių arba dirbtinai suskaidyti siuntas, kad išvengtų šiame reglamente nustatytų pareigų vykdymo. Taip pat turėtų būti stebimi atvejai, kai prekės būtų išsiunčiamos į šalį arba regioną prieš jas importuojant į ES rinką siekiant išvengti šiame reglamente nustatytų pareigų, arba kai šalys į Sąjungą eksportuotų savo produktus, kuriems būdingas mažesnis taršos ŠESD intensyvumas, o didesnio ŠESD taršos intensyvumo produktus eksportuotų į kitas rinkas;
- (52) Komisija anksčiau nei 2026 m. sausio 1 d. turėtų įvertinti šio reglamento taikymą ir taikymo ataskaitą pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai. Atlikdama tą vertinimą Komisija turėtų rinkti informaciją, būtiną siekiant išplėsti šio reglamento taikymo sritį, kad į ją būtų kuo greičiau įtrauktas netiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis, taip pat kitos prekės ir paslaugos, kurios gali kelti anglies dioksido nutekėjimo riziką. Komisija taip pat turėtų pateikti anglies dioksido nutekėjimo mechanizmo poveikio, be kita ko, susijusio su eksportu, ir ekonominio, socialinio ir teritorinio poveikio visoje Sąjungoje, taip pat poveikio konkurencingumui vidaus rinkoje vertinimą, atsižvelgdama į atokiausių regionų ir salų valstybių, kurie yra Sąjungos muitų teritorijos dalis, ypatumus ir ribotas galimybes. Kalbant apie netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, atliekant vertinimą turėtų būti atsižvelgiama į anglies dioksido kainų perkėlimo elektros energijos kainoms poveikį ES gamintojams;
- (52a) Komisija taip pat turėtų anksčiau nei 2029 m. sausio 1 d., o vėliau – kas dvejus metus teikti šio reglamento taikymo ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Prie šių ataskaitų turėtų būti pridedamas mechanizmo poveikio vertinimas;

- (53) atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, turėtų būti tęsiamas dialogas su trečiosiomis šalimis ir turėtų būti palikta erdvės bendradarbiavimui bei sprendimams, kurie įgyvendinimo metu, ypač pereinamuoju laikotarpiu, padėtų priimti konkrečius sprendimus dėl šios priemonės struktūros detalių;
- (54) laikydamasi ES tarptautinių įsipareigojimų Komisija turėtų stengtis lygiomis sąlygomis bendradarbiauti su trečiosiomis šalimis, kurių prekybai su ES šis reglamentas darys poveikį, ieškoti dialogo ir bendradarbiavimo galimybių įgyvendinant konkrečius šiame reglamente ir susijusiuose įgyvendinimo aktuose nustatyto mechanizmo elementus. Taip pat turėtų būti nagrinėjamos galimybės sudaryti susitarimus, pagal kuriuos būtų atsižvelgiama į tų šalių anglies dioksido apmokestinimo mechanizmą. Šiais tikslais ES turėtų teikti techninę pagalbą besivystančioms ir mažiausiai išsivysčiusioms šalims;
- (54a) nustatant PADKM reikia plėtoti bendradarbiavimą su trečiosiomis valstybėmis dvišaliu, daugiašaliu ir tarptautiniu lygmenimis, be kita ko, lygiagrečiai kuriant šalių, naudojančių anglies dioksido apmokestinimo priemones ar kitas panašias priemones, aljansą („klimato klubą“), siekiant skatinti plataus užmojo klimato politikos įgyvendinimą visose šalyse ir sudaryti sąlygas pasauliniu mastu apmokestinti anglies dioksidą;
- (55) PADKM tikslas – skatinti švaresnius gamybos procesus, todėl ES yra pasirengusi bendradarbiauti su mažų ir vidutinių pajamų šalimis ir padėti joms dekarbonizuojant savo gamybos pramonės sektorius, kaip Žaliojo kurso išorės aspekto dalį, vykdant pagal Paryžiaus susitarimą nustatytas tarptautines pareigas. Sąjunga turėtų remti šias šalis, ypač mažiausiai išsivysčiusias šalis, nustatytas Jungtinių Tautų, teikdama būtiną techninę pagalbą, kad padėtų užtikrinti jų prisitaikymą prie šiuo reglamentu nustatytų naujų pareigų;

- (56) šio reglamento nuostatos nedaro poveikio Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (ES) 2016/679¹⁹ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentui (ES) 2018/1725²⁰;
- (58) siekiant apsaugoti nuo šio reglamento nuostatų apėjimo, Komisijai pagal SESV 290 straipsnį turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais papildomas I priede pateiktas prekių sąrašas;
- (59) ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros²¹ nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

¹⁹ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

²⁰ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

²¹ Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016 5 12, p. 1).

- (60) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Reglamento (ES) Nr. 182/2011²²;
- (61) Sąjungos finansiniai interesai turėtų būti apsaugoti proporcingomis priemonėmis viso išlaidų ciklo metu, įskaitant pažeidimų prevenciją, nustatymą ir tyrimą, prarastų, nepagrįstai išmokėtų ar neteisingai panaudotų lėšų susigrąžinimą ir, atitinkamais atvejais, administracines ir finansines sankcijas;

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

²² 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

I skyrius

Dalykas, taikymo sritis ir apibrėžtys

I straipsnis

Dalykas

1. Šiuo reglamentu nustatomas pasienio anglies dioksido korekcinis mechanizmas (PADKM), skirtas I priede išvardytoms prekėms būdingo išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio problemai spręsti, kai šios prekės importuojamos į Sąjungos muitų teritoriją, siekiant užkirsti kelią anglies dioksido nutekėjimo rizikai.
2. PADKM papildo Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, nustatytą Direktyva 2003/87/EB, – šiuo mechanizmu lygiaverčių taisyklių rinkinys taikomas šio reglamento 2 straipsnyje nurodytų prekių importui į Sąjungos muitų teritoriją.
3. Šis mechanizmas palaipsniui taps alternatyva mechanizams, nustatytiems pagal Direktyvą 2003/87/EB siekiant užkirsti kelią anglies dioksido nutekėjimo rizikai, – visų pirma nemokamam taršos leidimų suteikimui pagal minėtos direktyvos 10a straipsnį.

2 straipsnis
Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas I priede nurodytoms prekėms, kurių kilmės šalis yra trečioji šalis, kai tos prekės arba pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013²³ 256 straipsnyje nurodytą laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą iš tų prekių perdirbti produktai importuojami į Sąjungos muitų teritoriją.
2. Šis reglamentas taip pat taikomas I priede išvardytoms prekėms, kurių kilmės šalis yra trečioji šalis, kai tos prekės arba pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013 256 straipsnyje nurodytą laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą iš tų prekių gauti perdirbti produktai įvežami į šalia Sąjungos muitų teritorijos esančią dirbtinę salą, stacionarų ar plūduriuojantį įrenginį ar bet kurią kitą valstybės narės kontinentiniame šelfe arba išskirtinėje ekonominėje zonoje esančią struktūrą. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos išsamios PADKM taikymo tokioms prekėms taisyklės, ypač kiek tai susiję su sąvokomis, lygiavertėmis importo į Sąjungos muitų teritoriją ir išleidimo į laisvą apyvartą sąvokoms, dėl procedūrų, susijusių su PADKM deklaracijos dėl tokių prekių pateikimu ir atliktinu muitinės tikrinimu. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 29 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

²³ 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (OL L 269, 2013 10 10, p. 1).

- 2a. Nukrypstant nuo 1 ir 2 dalių, šis reglamentas netaikomas I priede išvardytoms ir į Sąjungos muitų teritoriją importuotoms prekėms, kurių vienos siuntos savoji vertė iš viso neviršija 150 EUR.
3. Nukrypstant nuo 1 ir 2 dalių, šis reglamentas netaikomas prekėms, kurių kilmės šalis yra viena iš II priedo A skirsnyje išvardytų šalių ir teritorijų.
4. Trečiosios šalys importuotų prekių kilmės šalimis laikomos pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 59 straipsnyje apibūdintas nelengvatinės kilmės taisykles.
5. Šalys ir teritorijos įtraukiamos į II priedo A skirsnį, jei išpildomos visos šios sąlygos:
- a) tai šaliai arba teritorijai taikoma pagal Direktyvą 2003/87/EB nustatyta ES ATLPS arba ta trečioji šalis arba teritorija su Sąjunga yra sudariusi susitarimą, kuriuo ES ATLPS visiškai susiejama su tos trečiosios šalies arba teritorijos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema;
 - b) anglies dioksido kaina, mokama prekių kilmės šalyje, yra faktiškai sumokėta už toms prekėms būdingą išmetamą ŠESD kiekį, netaikant jokių korekcinio mechanizmo, išskyrus tuos, kurie taikomi ir ES ATLPS.

6. (išbraukta)

7. Jei susiejus rinkas trečiosios šalies arba teritorijos elektros energijos rinka yra integruota į Sąjungos elektros energijos vidaus rinką ir neturima techninių sprendimų, kaip PADKM būtų galima taikyti elektros energijos importui į Sąjungą iš tos trečiosios šalies arba teritorijos, tokiam elektros energijos importui iš tos šalies arba teritorijos PADKM netaikomas, jeigu, remiantis Komisijos įvertinimu, pagal 8 dalį tenkinamos visos šios sąlygos:

- a) trečioji šalis arba teritorija su Sąjunga yra sudariusi susitarimą, kuriame nustatyta pareiga elektros energijos srityje taikyti Sąjungos teisę, įskaitant teisės aktus dėl atsinaujinančiųjų energijos išteklių plėtros, taip pat kitas taisykles energetikos, aplinkos ir konkurencijos srityse;
- b) tos trečiosios šalies arba teritorijos vidaus teisės aktuose įgyvendintos pagrindinės Sąjungos elektros energijos rinkos teisės aktų nuostatos, įskaitant nuostatas dėl atsinaujinančiųjų energijos išteklių plėtros ir elektros energijos rinkų susiejimo;
- c) trečioji šalis arba teritorija Komisijai pateikė veiksmų gaires, kuriose nurodytas priemonių, skirtų d ir e punktuose nurodytoms sąlygoms įgyvendinti, priėmimo tvarkaraštis;
- d) trečioji šalis arba teritorija įsipareigojo iki 2050 m. pasiekti poveikio klimatui neutralumą ir oficialiai parengė bei (jei taikytina) Jungtinių Tautų bendroje klimato kaitos konvencijoje paskelbė ilgalaikę, į šio amžiaus vidurį orientuotą ir su minėtu tikslu suderintą išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimu grindžiamą vystymosi strategiją, ir nustatė šį įsipareigojimą savo nacionaliniuose teisės aktuose;

- e) įgyvendindama veiksmų gaires pagal c punktą trečioji šalis arba teritorija pademonstravo didelę pažangą pagal minėtas veiksmų gaires derindama vidaus teisės aktus su Sąjungos teise kovos su klimato kaita srityje, įskaitant tokio paties kaip Sąjungos lygio anglies dioksido apmokestinimą bent jau elektros energijos gamybos srityje. Elektros energijos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos, pagal kurią taikoma kaina būtų lygiavertė ES ATLPS, įgyvendinimas turi būti baigtas iki 2030 m. sausio 1 d.;
 - f) trečioji šalis arba teritorija įdiegė veiksmingą sistemą, kuria siekiama užkirsti kelią netiesioginiam elektros energijos importui į Sąjungą iš kitų trečiųjų šalių, neatitinkančių a–e punktuose nustatytų reikalavimų.
8. 7 dalies a–f punktuose nustatytas sąlygas atitinkanti trečioji šalis arba teritorija įtraukiama į II priedo B skirsnį ir pateikia dvi ataskaitas dėl 7 dalies a–f punktuose nurodytų sąlygų išpildymo: vieną ataskaitą – iki 2025 m. liepos 1 d., kitą – iki 2029 m. liepos 1 d. Iki 2025 m. gruodžio 31 d. ir iki 2029 m. gruodžio 31 d. Komisija įvertina (visų pirma remdamasi 7 dalies c punkte nurodytomis veiksmų gairėmis ir iš trečiosios šalies arba teritorijos gautomis ataskaitomis), ar ta trečioji šalis arba teritorija ir toliau laikosi 7 dalyje nustatytų sąlygų.
9. II priedo B skirsnyje nurodyta trečioji šalis arba teritorija išbraukiama iš šio sąrašo:
- a) jeigu Komisija turi priežasčių manyti, kad ta šalis arba teritorija nepadarė pakankamos pažangos įgyvendindama kurį nors iš 7 dalies a–f punktuose išvardytų reikalavimų, arba jeigu ta šalis arba teritorija ėmėsi veiksmų, nesuderinamų su Sąjungos klimato ir aplinkos teisės aktuose nustatytais tikslais;

- b) jeigu ta trečioji šalis arba teritorija ėmėsi veiksmų, prieštaraujančių jos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslams, pavyzdžiui, teikė viešą paramą naujiems gamybos pajėgumams, dėl kurių išskiriama daugiau kaip 550 gramų iškastinio kuro kilmės CO₂ vienai elektros energijos kilovatvalandei, sukurti.
10. Komisijai pagal 28 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant iš II priedo B skirsnio sąrašo išbrauktinoms šalims arba teritorijoms skirtus reikalavimus ir procedūras, kuriais užtikrinamas šio reglamento taikymas jų teritorijose elektros energijos srityje. Jeigu tokiais atvejais rinkų susiejimas lieka nesuderinamas su šio reglamento taikymu, Komisija gali nuspręsti atsieti šias trečiąsias šalis arba teritorijas nuo Sąjungos rinkos ir reikalauti atsieto pralaidumo paskirstymo Sąjungos ir tos trečiosios šalies pasienyje, kad būtų galima taikyti PADKM.
11. Komisijai pagal 28 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiami II priedo A arba B skirsniuose pateikti trečiųjų šalių arba teritorijų sąrašai, į juos įtraukiant arba iš jų išbraukiant trečiąją šalį ar teritoriją, atsižvelgiant į tai, ar ta trečioji šalis arba teritorija tenkina 5, 7 arba 9 dalyje nustatytas sąlygas.
12. Taikydama 9 straipsnį Sąjunga gali su trečiosiomis šalimis sudaryti susitarimus, kuriais atsižvelgiama į anglies dioksido apmokestinimo mechanizmus tokiose šalyse.

3 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) prekės – 1 priede išvardytos prekės;
- 2) šiltnamio efektą sukeliančios dujos – I priede nurodytos šiltnamio efektą sukeliančios dujos, susijusios su kiekviena iš tame priede išvardytų prekių;
- 3) išmetamas ŠESD kiekis – šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, išmetamas į atmosferą gaminant prekes;
- 4) importas – išleidimas į laisvą apyvartą, kaip nustatyta Reglamento (ES) Nr. 952/2013 201 straipsnyje;
- 5) ES ATLPS – Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, taikoma Direktyvos 2003/87/EB I priede išvardytai veiklai, išskyrus aviacijos veiklą;
- 5a) muitų teritorija – Reglamento (ES) Nr. 952/2013 4 straipsnyje apibrėžta teritorija;
- 6) trečioji šalis – Sąjungos muitų teritorijai nepriklausanti šalis arba teritorija;
- 7) kontinentinis šelfas – kontinentinis šelfas, apibrėžtas Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijoje;
- 8) išskirtinė ekonominė zona – išskirtinė ekonominė zona, kuri apibrėžta Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijoje ir kurią valstybė narė pagal tą konvenciją yra paskelbusi išskirtine ekonomine zona;

- 8a) tikroji vertė – komercinių prekių tikroji vertė, kaip apibrėžta Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/2446 1 straipsnio 48 punkte;
- 9) rinkų susiejimas – pralaidumo paskirstymas per Sąjungos sistemą, kurioje vienu metu suderinami pavedimai ir paskirstomas tarpzoninis pralaidumas, kaip nustatyta Komisijos reglamente (ES) 2015/1222;
- 10) atsietas pralaidumo paskirstymas – tarpvalstybinio pralaidumo paskirstymas, nesusijęs su prekyba elektros energija;
- 11) kompetentinga institucija – pagal šio reglamento 11 straipsnį kiekvienos valstybės narės paskirta institucija;
- 12) muitinė – Reglamento (ES) Nr. 952/2013 5 straipsnio 1 punkte apibrėžtos valstybių narių muitinės administracijos;
- 13) importuotojas – asmuo, kuris savo vardu arba savo interesais pateikia prekių išleidimo į laisvą apyvartą muitinės deklaraciją arba, kai muitinės deklaracija pateikiama netiesioginio atstovo muitinėje pagal Reglamento (ES) Nr. 950/2013 18 straipsnį – asmuo, kurio vardu tokia deklaracija yra pateikiama;
- 13a) muitinės deklarantas – Reglamento (ES) Nr. 952/2013 5 straipsnio 15 punkte apibrėžtas deklarantas, pateikiantis prekių išleidimo į laisvą apyvartą muitinės deklaraciją savo vardu, arba asmuo, kurio vardu tokia deklaracija yra pateikiama;
- 13b) įgaliotasis PADKM deklarantas – asmuo, kurį pagal 17 straipsnį įgaliojo kompetentinga institucija;

- 14) asmuo – fizinis asmuo, juridinis asmuo ir bet kuris asmenų susivienijimas, kuris nėra juridinis asmuo, tačiau pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę pripažįstamas galinčiu atlikti teisinius veiksmus;
- 14a) valstybėje narėje įsisteigęs asmuo:
- a) fizinio asmens atveju – valstybėje narėje gyvenamąją vietą turintis asmuo;
 - b) juridinio asmens arba asmenų susivienijimo atveju – asmuo, kurio registruota buveinė, centrinė būstinė arba nuolatinė buveinė yra valstybėje narėje;
- 14b) ekonominės veiklos vykdytojo registracijos ir identifikavimo kodas (EORI kodas) – kodas, kurį registruodama muitinės tikslais pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 9 straipsnį suteikia muitinė;
- 15) tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis – ŠESD kiekis, išmetamas prekių gamybos procesu metu, įskaitant gamybos procese naudojamo šildymo ir vėsinimo metu išmetamą ŠESD kiekį, nepriklausomai nuo šildymo ir vėsinimo gamybos vietos, įskaitant prekes gaminančiame įrenginyje pagamintą elektros energiją;
- 16) būdingasis išmetamas ŠESD kiekis – gaminant prekes tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis, apskaičiuojamas pagal III priede nustatytus metodus;
- 17) CO₂e tona – viena anglies dioksido (CO₂) metrinė tona arba bet kurių kitų I priede išvardytų ŠESD kiekis, galintis kelti lygiavertį visuotinį atšilimą;

- 18) PADKM sertifikatas – elektroninio formato sertifikatas, atitinkantis vieną toną prekėms būdingo išmetamo ŠESD kiekio;
- 19) atsisakymas – deklaruoto importuotoms prekėms būdingo išmetamo ŠESD kiekio kompensavimas PADKM sertifikatais;
- 20) gamybos procesai – cheminiai ir fiziniai procesai, vykdomi gaminant prekes įrenginyje;
- 21) numatytoji vertė – vertė, apskaičiuota arba gauta iš antrinių duomenų, rodančių prekėms būdingą išmetamą ŠESD kiekį;
- 22) faktinis išmetamas ŠESD kiekis – išmetamas ŠESD kiekis, apskaičiuotas remiantis pirminiais prekių gamybos procesų duomenimis;
- 23) anglies dioksido kaina – pinigų suma, mokama trečiojoje šalyje mokesčiais arba apyvartiniais taršos leidimais pagal šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą ir apskaičiuojama pagal šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kurioms taikoma tokia priemonė ir kurios išskiriamos gaminant prekes, kiekį;
- 24) įrenginys – stacionarus techninis objektas, kuriame vykdomas gamybos procesas;
- 25) veiklos vykdytojas – asmuo, valdantis arba kontroliuojantis įrenginį trečiojoje šalyje;

- 26) nacionalinė akreditacijos įstaiga – pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 4 straipsnio 1 dalį kiekvienos valstybės narės paskirta nacionalinė akreditacijos įstaiga;
- 27) ES ATLPS leidimas – Direktyvos 2003/87/EB 3 straipsnio a punkte nurodytas leidimas, susijęs su tos direktyvos I priede išvardyta veikla, išskyrus aviacijos veiklą;
- 28) netiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis – ŠESD kiekis, išmetamas gaminant elektros energiją, kuri suvartojama prekių gamybos procesų metu, išskyrus prekes gaminančiame įrenginyje pagamintą elektros energiją.

II skyrius

Įgaliotųjų PADKM deklarantų pareigos ir teisės

4 straipsnis

Prekių importas

Prekes į Sąjungos muitų teritoriją importuoja tik įgaliotasis PADKM deklarantas.

5 straipsnis

Prašymas suteikti leidimą

1. Valstybėje narėje įsisteigę importuotojai, prieš importuodami prekes į Sąjungos muitinės teritoriją, prašo suteikti įgaliotojo PADKM deklaranto statusą. Jei toks importuotojas naudoja netiesioginiu atstovavimu pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 18 straipsnį ir jei netiesioginis atstovas muitinėje sutinka būti įgaliotuoju PADKM deklarantu, prašymą pateikia tas netiesioginis muitinės atstovas.
 - 1a. Jei importuotojas nėra įsisteigęs valstybėje narėje, 1 dalyje nurodytą prašymą pateikia netiesioginis atstovas muitinėje.
 - 1b. Toks prašymas pateikiamas per pagal 14 straipsnį įsteigtą centrinį registrą.
2. Nukrypstant nuo 1 dalies, kai importuojamos elektros energijos pralaidumo paskirstymas yra atsietas, asmuo, kuriam buvo skirtas pralaidumas importui ir kuris paskiria šį pralaidumą importui, šio reglamento taikymo tikslais laikomas įgaliotuoju PADKM deklarantu valstybėje narėje, kurioje tas asmuo deklaruoja elektros energijos importą. Importas per sieną matuojamas ne ilgesniu kaip vienos valandos laikotarpiu ir per tą pačią valandą negalima atskaityti eksporto ar tranzito.

3. Prašyme suteikti leidimą pateikiama tokia informacija apie prašymą pateikusį asmenį:
- a) vardas, pavardė (pavadinimas), adresas ir kontaktinė informacija;
 - b) EORI kodas;
 - c) pagrindinė Sąjungoje vykdoma ekonominė veikla;
 - d) valstybės narės, kurioje įsisteigęs prašymą pateikęs asmuo, mokesčių administratoriaus patvirtinimas, kad prašymą pateikusiam asmeniui netaikomas negrąžintų nacionalinių mokesčių skolų išieškojimas;
 - e) priesaikos deklaracija, kad prašymą pateikęs asmuo per penkerius metus iki prašymo pateikimo metų nėra dalyvavęs jokiuose reikšminguose arba kartotiniuose muitų teisės aktų, apmokestinimo taisyklių arba su piktnaudžiavimu rinka susijusių taisyklių pažeidimuose, taip pat nėra duomenų, kad jis būtų padaręs su jo ekonomine veikla susijusių sunkių nusikaltimų;
 - f) informacija, būtina norint įrodyti prašymą pateikusio asmens finansinį ir operacinį pajėgumą vykdyti savo pareigas pagal šį reglamentą, ir, jei taip nusprendžia kompetentinga institucija remdamasi rizikos vertinimu, tą informaciją patvirtinantys dokumentai, kaip antai ne daugiau kaip trejų paskutinių finansinių metų, kurių ataskaitos uždarytos, pelno ir nuostolio ataskaita ir balansas;

- g) apskaičiuota prekių importo į Sąjungos muitų teritoriją pinigine verte ir kiekis pagal prekių rūšį už kalendorinius metus, kuriais pateiktas prašymas, ir už po tų metų einančius kalendorinius metus;
- h) jei taikoma, asmenų, kurių interesais veikia prašymą pateikęs asmuo, vardai, pavardės (pavadinimai) ir kontaktinė informacija.

- 4. Prašymo teikėjas gali bet kuriuo metu atsiimti savo prašymą.
- 5. Įgaliotasis PADKM deklarantas nedelsdamas informuoja kompetentingą instituciją apie visus pagal šio straipsnio 3 dalį pateiktos informacijos pasikeitimus, įvykusius po to, kai pagal 17 straipsnį buvo priimtas sprendimas, kuriuo jam buvo suteiktas įgaliotojo PADKM deklaranto statusas, kurie gali turėti įtakos tam sprendimui arba pagal jį suteikto leidimo turiniui.
- 6. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus dėl standartinės prašymo formos ir prašymų teikimo per centrinę registrą procedūrų, tvarkos ir terminų, kurių turi laikytis kompetentinga institucija, nagrinėdama pagal 1 dalį pateiktus prašymus suteikti leidimą, ir dėl taisyklių, pagal kurias kompetentinga institucija identifikuoja elektros energijos importo įgaliotuosius PADKM deklarantus. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 29 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

6 straipsnis
PADKM deklaracija

1. Kasmet ne vėliau kaip gegužės 31 d. kiekvienas įgaliotasis PADKM deklarantas kompetentingai institucijai pateikia PADKM deklaraciją už praėjusius kalendorinius metus. Tokia PADKM deklaracija pateikiama per pagal 14 straipsnį įsteigtą centrinį registrą.
2. PADKM deklaracijoje nurodomas:
 - a) bendras ankstesniais metais importuotų kiekvienos rūšies prekių kiekis, elektros energijos atveju išreiškiamas megavatvalandėmis, o kitų prekių atveju – tonomis;
 - b) pagal 7 straipsnį apskaičiuotas ir pagal 8 straipsnį patikrintas bendras toms prekėms būdingas išmetamas ŠESD kiekis, elektros energijos atveju išreiškiamas išmetamo CO₂e tonomis vienai megavatvalandei, o kitų prekių atveju – išmetamo CO₂e tonomis vienai kiekvienos rūšies prekių tonai;
 - c) bendras PADKM sertifikatų, kurių turės būti atsisakyta, skaičius, atitinkantis 2 dalies b punkte nurodytą bendrą būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, kuris atitinkamai sumažinamas, jeigu kilmės šalyje buvo sumokėta anglies dioksido kaina pagal 9 straipsnį, ir pagal 31 straipsnį pakoreguojamas, kiek būtina atsižvelgiant į nemokamo ES ATLPS leidimų paskirstymo mastą.

3. Kai importuojami perdirbti produktai, gauti taikant Reglamento (ES) Nr. 952/2013 256 straipsnyje nurodytą laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą, įgaliotasis PADKM deklarantas PADKM deklaracijoje nurodo prekėms, kurioms įforminta laikinojo įvežimo perdirbti procedūra ir iš kurių gauti importuojami perdirbti produktai, būdingą išmetamą ŠESD kiekį, net jei perdirbtieji produktai nėra išvardyti šio reglamento I priede. Ši nuostata taip pat turėtų būti taikoma, kai perdirbtieji produktai, gauti taikant laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą, yra grąžinami kaip prekės, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 952/2013 205 straipsnyje.
4. Jeigu I priede išvardytos importuojamos prekės yra perdirbtieji produktai, gauti taikant Reglamento (ES) Nr. 952/2013 259 straipsnyje nurodytą laikinojo išvežimo perdirbti procedūrą, įgaliotasis PADKM deklarantas PADKM deklaracijoje nurodo tik ŠESD kiekį, išmestą vykdant perdirbimo operaciją už Sąjungos muitų teritorijos ribų.
5. Jeigu importuojamos prekės yra grąžinamos prekės pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 203 straipsnį, įgaliotasis PADKM deklarantas PADKM deklaracijoje atskirai nurodo, kad bendras toms prekėms būdingas išmetamas ŠESD kiekis yra „nulis“.

6. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus dėl standartinės formos, įskaitant išsamią informaciją apie kiekvieną įrenginį, kiekvieną kilmės šalį ir prekių rūšį, kuri turi būti pateikiama siekiant pagrįsti 2 dalyje nurodytus bendruosius kiekius, ypač apie būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį ir sumokėtą anglies dioksido kainą, PADKM deklaracijos pateikimo per centrinį registrą tvarkos ir 2 dalies c punkte nurodyto PADKM deklaracijų atsisakymo tvarkos, laikantis 22 straipsnio 1 dalies, ypač dėl įgaliojimo PADKM deklaranto taikomo sertifikatų atsisakymo proceso ir jų atrankos. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 29 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

7 straipsnis

Būdingojo išmetamo ŠESD kiekio apskaičiavimas

1. Prekėms būdingas išmetamas ŠESD kiekis apskaičiuojamas pagal III priede nustatytus metodus.
2. Kitoms nei elektra prekėms būdingas išmetamas ŠESD kiekis nustatomas remiantis faktiniu išmetamu ŠESD kiekiu pagal III priedo 2 ir 3 punktuose nustatytus metodus. Kai faktinis išmetamas ŠESD kiekis negali būti tinkamai nustatytas, būdingasis išmetamas ŠESD kiekis nustatomas atsižvelgiant į numatytąsias vertes pagal III priedo 4.1 punkte nustatytus metodus.
3. Importuojamai elektrai būdingas išmetamas ŠESD kiekis nustatomas atsižvelgiant į numatytąsias vertes pagal III priedo 4.2 punkte nustatytą metodą, išskyrus atvejus, kai įgaliojasis PADKM deklarantas pagrindžia, kad yra tenkinami kriterijai, pagal kuriuos nustatomas III priedo 5 punkte nurodytu faktiniu išmetamu ŠESD kiekiu grindžiamas būdingasis išmetamas ŠESD kiekis.

4. Įgaliotasis PADKM deklarantas registruoja informaciją, reikalingą būdingajam išmetamam ŠESD kiekiui apskaičiuoti pagal IV priede nustatytus reikalavimus. Tokie registravimo įrašai turi būti pakankamai išsamūs, kad pagal 18 straipsnį akredituoti tikrintojai galėtų patikrinti būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį pagal 8 straipsnį ir V priedą ir kad kompetentinga institucija galėtų peržiūrėti PADKM deklaraciją pagal 19 straipsnio 1 dalį.
5. Įgaliotasis PADKM deklarantas tuos 4 dalyje nurodytus informacijos įrašus, įskaitant tikrintojo ataskaitą, saugo iki ketvirtų metų po metų, kuriais PADKM deklaracija buvo arba turėjo būti pateikta, pabaigos.
6. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus dėl išsamių taisyklių dėl III priede nustatytų skaičiavimo metodų elementų, įskaitant gamybos procesų sistemos ribų, išmetamųjų teršalų faktorių, konkrečių įrenginių faktinio išmetamo ŠESD kiekio verčių ir numatytųjų verčių nustatymą bei jų atitinkamą taikymą atskiroms prekėms, taip pat įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi duomenų patikimumo užtikrinimo metodai, kuriais remiantis nustatomos numatytosios vertės, įskaitant duomenų išsamumo lygį ir duomenų tikrinimą, taip pat tikslesnis prekių, kurios III priedo 1 punkto tikslais turi būti laikomos paprastomis prekėmis ir sudėtingomis prekėmis, apibūdinimas. Objektyviai pagrįstais atvejais tuose aktuose nustatoma, kad numatytosios vertės gali būti pritaikytos konkrečioms vietovėms, regionams ar šalims, kad būtų atsižvelgta į konkrečius objektyvius veiksnius, kurie turi įtakos išmetamam ŠESD kiekiui, pavyzdžiui, vyraujančius paplitusius energijos šaltinius arba pramonės procesus. Tie įgyvendinimo aktai grindžiami galiojančiais teisės aktais, skirtais įrenginių, kuriems taikoma Direktyva 2003/87/EB, išmetamam ŠESD kiekiui ir veiklos duomenims tikrinti, ypač Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2018/2067.
7. Šio straipsnio 6 dalyje nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 29 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

8 straipsnis

Būdingojo išmetamo ŠESD kiekio tikrinimas

1. Įgaliotasis PADKM deklarantas užtikrina, kad bendrą pagal 6 straipsnį pateiktoje PADKM deklaracijoje nurodytą būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį patikrintų pagal 18 straipsnį akredituotas tikrintojas, remdamasis V priede nustatytais tikrinimo principais.
2. Kad įvykdytų 1 dalyje nurodytą pareigą, deklaruodamas trečiojoje šalyje registruotuose įrenginiuose pagamintoms prekėms būdingą išmetamą ŠESD kiekį pagal 10 straipsnį įgaliotasis PADKM deklarantas gali pasirinkti naudoti pagal 10 straipsnio 7 dalį jam atskleistą patikrintą informaciją.
3. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus dėl 1 dalyje nurodytų tikrinimo principų, kuriais suteikiama galimybė atleisti tikrintoją nuo pareigos apsilankyti įrenginyje, kuriame gaminamos atitinkamos prekės, nustatomos ribos, pagal kurias sprendžiama, ar klaidingi pareiškimai arba neatitikimai yra reikšmingi, taip pat dėl tikrinimo ataskaitai reikalingų patvirtinamųjų dokumentų, įskaitant jų formą. Tai darydama Komisija siekia suderinamumo su Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2018/2067 nustatytais procedūromis. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 29 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

1. Įgaliotasis PADKM deklarantas savo PADKM deklaracijoje gali pateikti prašymą sumažinti atsisakytinų PADKM sertifikatų skaičių, kad būtų atsižvelgta į kilmės šalyje už deklaruojamą būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį sumokėtą anglies dioksido kainą. Į anglies dioksido kainą gali būti atsižvelgiama tik tada, jei ji buvo faktiškai sumokėta, atsižvelgiant į visus kilmės šalyje taikomus korekcinius mechanizmus ar kitokią kompensaciją, kurie būtų taikomi sumažinant tą anglies dioksido kainą.
2. Įgaliotasis PADKM deklarantas saugo dokumentų duomenis, kurių reikalaujama siekiant įrodyti, kad deklaruojam būdingajam išmetamam ŠESD kiekiui prekių kilmės šalyje buvo taikyta anglies dioksido kaina, kuri buvo faktiškai sumokėta, kaip nurodyta 1 dalyje. Įgaliotasis PADKM deklarantas visų pirma saugo įrodymus, susijusius su taikomais korekciniais mechanizmais ar kitokiomis kompensacijomis, ypač nuorodas į atitinkamus tos šalies teisės aktus. Šiuos dokumentus turi patvirtinti nuo įgaliotojo PADKM deklaranto ir nuo kilmės šalies institucijų nepriklausomas asmuo. Įgaliotasis PADKM deklarantas taip pat saugo faktinio anglies dioksido kainos sumokėjimo įrodymus.
3. Įgaliotasis PADKM deklarantas šiuos 2 dalyje nurodytus dokumentus saugo iki ketvirtų metų po metų, kuriais PADKM deklaracija buvo arba turėjo būti pateikta, pabaigos.

4. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus dėl išsamių taisyklių, susijusių su pagal 1 dalį faktiškai sumokėtos metinės vidutinės anglies dioksido kainos konvertavimu į atitinkamą PADKM sertifikatą, kurių turi būti atsisakyta, skaičiaus sumažinimą, įskaitant užsienio valiuta faktiškai sumokėtos anglies dioksido kainos konvertavimą į eurus pagal metinį vidutinį valiutos kursą, reikalaujamų įrodymų apie faktiškai sumokėtą anglies dioksido kainą, 1 dalyje nurodytų atitinkamų korekcinio mechanizmo ar kitokių kompensacijų pavyzdžių ir 2 dalyje nurodyto nepriklausomo asmenis kvalifikacijų bei nepriklausomumo užtikrinimo sąlygų. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 29 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

10 straipsnis

Veiklos vykdytojų ir įrenginių registravimas trečiosiose šalyse

1. Gavusi trečiojoje šalyje esančio įrenginio veiklos vykdytojo prašymą, Komisija užregistruoja informaciją apie tą veiklos vykdytoją ir apie jo įrenginį centrinėje duomenų bazėje, kaip nurodyta 14a straipsnyje.
2. 1 dalyje nurodytame registracijos prašyme pateikiama tokia informacija, kuri registruojant turi būti įtraukta į centrinę duomenų bazę:
 - a) veiklos vykdytojo vardas, pavardė (pavadinimas), adresas ir kontaktiniai duomenys;
 - b) kiekvieno įrenginio vieta, įskaitant tikslų adresą ir geografines koordinates, nurodant ilgumą ir platumą 6 skaitmenimis po kablelio;
 - c) pagrindinė įrenginio ekonominė veikla.

3. Komisija praneša veiklos vykdytojui apie registraciją centrinėje duomenų bazėje. Registracija galioja penkerius metus nuo pranešimo apie ją įrenginio veiklos vykdytojui dienos.
4. Veiklos vykdytojas nedelsdamas informuoja Komisiją apie bet kokius 2 dalyje nurodytos informacijos pasikeitimus, atsiradusius po registracijos, o Komisija atnaujina atitinkamą informaciją.
5. Veiklos vykdytojas turi:
 - a) III priede išdėstytais metodais nustatyti būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį pagal 1 dalyje nurodytame įrenginyje gaminamų prekių rūšį;
 - b) užtikrinti, kad a punkte nurodytą būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį patikrintų pagal 18 straipsnį akredituotas tikrintojas vadovaudamasis V priede nustatytais tikrinimo principais;
 - c) ketverius metus po patikrinimo saugoti tikrinimo ataskaitos kopiją ir informacijos įrašus, reikalingus prekėms būdingam išmetamam ŠESD kiekiui apskaičiuoti pagal IV priede nustatytus reikalavimus.
6. 5 dalies c punkte nurodyti įrašai turi būti pakankamai išsamūs, kad būtų galima patikrinti būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį pagal 8 straipsnį ir V priedą ir kad bet kuri kompetentinga institucija galėtų pagal 19 straipsnio 1 dalį peržiūrėti įgaliotojo PADKM deklaranto, kuriam atitinkama informacija buvo atskleista pagal 7 dalį, PADKM deklaraciją.

7. Veiklos vykdytojas įgaliotajam PADKM deklarantui gali atskleisti informaciją apie 5 dalyje nurodytą būdingojo išmetamo ŠESD kiekio tikrinimą. Įgaliotasis PADKM deklarantas turi teisę pasinaudoti ta atskleista informacija, kad įvykdytų 8 straipsnyje nurodytą pareigą.
8. Veiklos vykdytojas bet kuriuo metu gali paprašyti jį išregistruoti iš duomenų bazės. Gavusi tokį prašymą ir pranešusi nacionalinėms kompetentingoms institucijoms Komisija iš centrinės duomenų bazės išregistruoja informaciją apie tą veiklos vykdytoją ir jo įrenginį, jei tokia informacija nėra būtina pateiktoms PADKM deklaracijoms peržiūrėti. Suteikusi veiklos vykdytojui galimybę būti išklausytam ir pasikonsultavusi su atitinkamomis nacionalinėmis kompetentingomis institucijomis Komisija taip pat gali išregistruoti informaciją, jei ji mano, kad informacija nebėra tiksli. Komisija apie tokius išregistravimo atvejus informuoja valstybių narių kompetentingas institucijas.

III skyrius

Kompetentingos institucijos

11 straipsnis

Kompetentingos institucijos

1. Kiekviena valstybė narė paskiria kompetentingą instituciją, kuri vykdo šiame reglamente numatytas pareigas, ir apie tai informuoja Komisiją.

Komisija valstybėms narėms pateikia visų kompetentingų institucijų sąrašą ir tą informaciją paskelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
2. Kompetentingos institucijos keičiasi visa informacija, kuri yra svarbi arba aktuali jų funkcijoms ir pareigoms pagal šį reglamentą vykdyti.

12 straipsnis

Komisija

Komisija ne tik vykdo pagal kitas šio reglamento nuostatas jai pavestas užduotis, bet ir padeda kompetentingoms institucijoms vykdyti savo pareigas pagal šį reglamentą ir koordinuoja jų veiklą remdama keitimąsi geriausia šios srities praktika ir skelbdama geriausios šios srities praktikos gaires, taip pat skatindama kompetentingų institucijų tarpusavio bei šių institucijų ir Komisijos tinkamą keitimąsi informacija ir bendradarbiavimą.

13 straipsnis

Profesinė paslaptis ir informacijos atskleidimas

1. Visa informacija, kurią kompetentinga institucija arba Komisija gauna vykdydamos savo pareigas, kuri pagal savo turinį arba pateikimo būdą yra konfidenciali, laikoma profesine paslaptimi. Kompetentinga institucija arba Komisija tokios informacijos neatskleidžia be ją pateikusio asmens ar institucijos aiškaus sutikimo arba jei tai nustatyta Sąjungos arba nacionalinės teisės nuostatose.
2. Tačiau kompetentingos institucijos ir Komisija gali dalytis tokia informacija su kitų valstybių narių kompetentingomis institucijomis, už administracines ar baudžiamąsias sankcijas atsakingomis institucijomis, Komisija ir Europos prokuratūra siekiant užtikrinti, kad asmenys vykdytų savo pareigas pagal šį reglamentą ir taikytų muitinės teisės aktus. Tokia pasidalyta informacija laikoma profesine paslaptimi ir negali būti atskleista jokiam kitam asmeniui ar institucijai, išskyrus Sąjungos arba nacionalinės teisės aktų nuostatose nurodytus atvejus.

14 straipsnis
Centrinis registras

1. Komisija sukuria centrinį įgaliotųjų PADKM deklarantų registrą – standartizuotą elektroninę duomenų bazę, kurioje kaupiami duomenys apie tų įgaliotųjų PADKM deklarantų PADKM sertifikatus. Komisija sudaro sąlygas valstybių narių muitinėms ir kompetentingoms institucijoms automatiškai ir tikruoju laiku susipažinti su to registro informacija.
2. 1 dalyje nurodytame registre yra sąskaitos, kuriose pateikiama informacija apie kiekvieną įgaliotąjį PADKM deklarantą, visų pirma:
 - a) įgaliotojo PADKM deklaranto vardas, pavardė (pavadinimas) ir kontaktiniai duomenys;
 - b) įgaliotojo PADKM deklaranto EORI kodas;
 - c) PADKM sąskaitos numeris;
 - d) kiekvieno įgaliotojo PADKM deklaranto PADKM sertifikatų skaičius, pardavimo kaina, pirkimo data, atsisakymo data arba perpirkimo data, arba panaikinimo data.
3. 2 dalyje nurodytame registre laikoma informacija yra konfidenciali.

14a straipsnis
Veiklos vykdytojų ir įrenginių trečiosiose šalyse centrinė duomenų bazė

Komisija sukuria viešai prieinamą centrinę duomenų bazę, kurioje pagal 10 straipsnio 2 dalį nurodomi veiklos vykdytojų vardai, pavardės (pavadinimai), adresai bei kontaktiniai duomenys ir įrenginių vieta trečiosiose šalyse. Veiklos vykdytojas gali pasirinkti, kad jo vardas, pavardė (pavadinimas), adresas ir kontaktiniai duomenys nebūtų viešai prieinami.

15 straipsnis

Nepriklausomas sandorių žurnalas

1. Komisija tvarko nepriklausomą sandorių žurnalą, kuriame registruojamas PADKM sertifikatų pirkimas, jų laikymas, atsisakymas, perpirkimas ir panaikinimas.
2. Komisija atlieka rizika grindžiamą nepriklausomame sandorių žurnale registruojamų sandorių kontrolę tokiu būdu užtikrindamas, kad nebūtų su PADKM sertifikatų pirkimu, laikymu, atsisakymu, perpirkimu ir panaikinimu susijusių pažeidimų.
3. Jeigu pagal 2 dalį atlikus kontrolę nustatoma pažeidimų, Komisija apie tai praneša atitinkamos valstybės narės arba valstybių narių kompetentingoms institucijoms, kad būtų galima atlikti tolesnį tyrimą ir ištaisyti nustatytus pažeidimus.

16 straipsnis

Sąskaitos centriniam registre

1. Komisija kiekvienam įgaliotajam PADKM deklarantui priskiria unikalų PADKM sąskaitos numerį.
2. Kiekvienam įgaliotajam PADKM deklarantui suteikiama prieiga prie jo sąskaitos centriniam registre.
3. Komisija atidaro sąskaitą, kai tik suteikiamas 17 straipsnio 1 dalyje nurodytas leidimas, ir apie tai praneša įgaliotajam PADKM deklarantui.
4. Jei įgaliotasis PADKM deklarantas nutraukė savo ekonominę veiklą arba buvo panaikintas jo leidimas, Komisija uždaro to įgaliotojo PADKM deklaranto sąskaitą, su sąlyga, kad įgaliotasis PADKM deklarantas yra įvykdęs visas savo pareigas pagal šį reglamentą.

17 straipsnis
Leidimų suteikimas

0. Kai prašymas suteikti įgaliotojo PADKM deklaranto statusą pateikiamas pagal 5 straipsnio 1 dalį, valstybės narės, kurioje prašymo teikėjas įsisteigęs, kompetentinga institucija suteikia jam įgaliotojo PADKM deklaranto statusą, jei įvykdomi 1 dalyje nustatyti kriterijai. Įgaliotojo PADKM deklaranto statusas pripažįstamas visose valstybėse narėse.
1. Įgaliotojo PADKM deklaranto statuso suteikimui taikomi šie kriterijai:
 - a) prašymo teikėjas per penkerius metus iki prašymo pateikimo nėra dalyvavęs reikšminguose arba kartotiniuose muitų teisės aktų, apmokestinimo taisyklių, su piktnaudžiavimu rinka susijusių taisyklių arba PADKM taisyklių pažeidimuose, taip pat nėra duomenų, kad jis būtų padaręs su jo ekonomine veikla susijusių sunkių nusikaltimų;
 - b) prašymo teikėjas įrodo savo finansinį ir operacinį pajėgumą vykdyti savo pareigas pagal šį reglamentą.
 - c) prašymo teikėjas yra įsisteigęs valstybėje narėje ir
 - d) pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 9 straipsnį prašymo teikėjui suteiktas EORI kodas.
2. Jeigu kompetentinga institucija nustato, kad 1 dalyje išvardytos sąlygos netenkinamos, arba jei prašymo teikėjas nepateikia 5 straipsnio 3 dalyje nurodytos informacijos, ji atsisako suteikti įgaliotojo PADKM deklaranto statusą. Tokiame sprendime nurodomos atsisakymo priežastys ir pateikiama informacija apie galimybę pateikti apeliacinį skundą.
3. (išbraukta)

4. Kompetentingos institucijos sprendimas, kuriuo suteikiamas įgaliotojo PADKM deklaranto statusas, užregistruojamas centriniame registre ir jame pateikiama ši informacija:
 - a) įgaliotojo PADKM deklaranto vardas, pavardė (pavadinimas) ir adresas;
 - b) įgaliotojo PADKM deklaranto EORI kodas;
 - c) pagal 16 straipsnio 1 dalį suteiktas PADKM sąskaitos numeris.
5. (išbraukta)
6. 1 dalies b punkte nustatytų kriterijų laikymosi tikslais kompetentinga institucija reikalauja pateikti garantiją, jeigu prašymo teikėjas nebuvo įsisteigęs dvejus finansinius metus prieš tuos metus, kuriais buvo pateiktas prašymas pagal 5 straipsnio 1 dalį. Kompetentinga institucija nustato tokios garantijos sumą, kuri apskaičiuojama kaip PADKM sertifikatų, kurių įgaliotasis PADKM deklarantas turėtų atsisakyti pagal 22 straipsnį dėl pagal 5 straipsnio 3 dalies g punktą deklaruotų importuojamų prekių, vertė. Garantija teikiama kaip banko garantija, mokėtina pagal pirmąjį pareikalavimą, ir ją teikia Sąjungoje veikianti finansų įstaiga arba tai gali būti kitos formos garantija, suteikianti lygiavertį užtikrinimą.
7. Jeigu kompetentinga institucija nustato, kad suteikta garantija neužtikrina įgaliotojo PADKM deklaranto PADKM įsipareigojimų arba ji nebėra pakankama, kad juos užtikrintų, ji reikalauja, kad įgaliotasis PADKM deklarantas pasirinktinai pateiktų papildomą garantiją arba pakeistų pradinę garantiją nauja.
8. Kompetentinga institucija atsisako garantijos iš karto po antrų metų, kuriais įgaliotasis PADKM deklarantas atsisakė PADKM sertifikatų pagal 22 straipsnį, gegužės 31 d.

9. Kompetentinga institucija įgaliotojo PADKM deklaranto prašymu panaikina jo įgaliotojo PADKM deklaranto statusą. Kompetentinga institucija taip pat panaikina įgaliotojo PADKM deklaranto statusą, jei įgaliotasis PADKM deklarantas nebetenkina šio straipsnio 1 arba 7 dalyje nustatytų kriterijų arba dalyvavo reikšminguose arba kartotiniuose 22 straipsnio 1 dalyje nurodytos pareigos atsisakyti PADKM sertifikatų arba 22 straipsnio 2 dalyje nurodytos pareigos užtikrinti, kad jo sąskaitoje centriname registre būtų pakankamas PADKM sertifikatų skaičius kiekvieno ketvirčio pabaigoje, pažeidimuose. Prieš panaikindama įgaliotojo PADKM deklaranto statusą kompetentinga institucija suteikia įgaliotajam PADKM deklarantui galimybę būti išklausytam. Sprendimuose dėl panaikinimo pateikiamas pagrindimas ir informacija apie teisę juos apskųsti.
10. Kompetentinga institucija centriname registre registruoja informaciją apie prašymo teikėjus, kurių prašymas suteikti įgaliotojo PADKM deklaranto statusą buvo atmetas pagal šio straipsnio 2 dalį, ir asmenis, kurių įgaliotojo PADKM deklaranto statusas buvo panaikintas pagal šio straipsnio 9 dalį.
11. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos išsamios nuostatos dėl 1 dalyje nurodytų kriterijų, įskaitant kriterijų, kad jis nedalyvavo reikšmingame pažeidime arba kartotiniuose pažeidimuose pagal 1 dalies a punktą, ir dėl 6–8 dalyse nurodytos garantijos taikymo, dėl su 9 straipsnyje nurodytu reikšmingu arba kartotiniu pažeidimu susijusių kriterijų taikymo ir dėl įgaliotojo PADKM deklaranto statuso panaikinimo pasekmių. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 29 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

18 straipsnis
Tikrintojų akreditavimas

1. Pagal šį reglamentą akredituotu tikrintoju laikomas bet kuris pagal Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2018/2067 akredituotas vykdyti atitinkamos kategorijos veiklą asmuo. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos atitinkamos veiklos grupės, suderinant akredituoto tikrintojo kvalifikacijas, būtinas tikrinimams pagal šį reglamentą atlikti, su atitinkama veiklos kategorija, nurodyta Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2067 I priede ir nurodyta akreditacijos pažymėjime. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 29 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
2. Be to, kas nustatyta 1 dalyje, nacionalinė akreditacijos įstaiga, gavusi prašymą, gali akredituoti Sąjungoje įsisteigusį asmenį tikrintoju pagal šį reglamentą, jei remdamasi pateiktais dokumentais ji mano, kad toks asmuo gebės taikyti V priede nurodytus tikrinimo principus 8 ir 10 straipsniuose nustatytoms būdingojo išmetamo ŠESD kiekio kontrolės pareigoms vykdyti.
3. Komisijai pagal 28 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas būtų papildytas nustatant 2 dalyje nurodytos akreditacijos suteikimo, akredituotų tikrintojų kontrolės ir priežiūros, akreditacijos atšaukimo ir akreditacijos įstaigų tarpusavio pripažinimo ir tarpusavio vertinimo sąlygas.

19 straipsnis
PADKM deklaracijų peržiūra

1. Valstybės narės, kurioje įgaliotasis PADKM deklarantas yra įsisteigęs, kompetentinga institucija gali peržiūrėti PADKM deklaraciją per laikotarpį, kuris baigiasi ketvirtais metais po metų, kuriais deklaracija turėjo būti pateikta. Peržiūrą gali sudaryti PADKM deklaracijoje pateiktos informacijos patikrinimas remiantis muitinės pagal 25 straipsnio 2 dalį pateikta informacija ir kitais atitinkamais įrodymais, taip pat visais auditais, kuriuos būtina atlikti, be kita ko, įgaliotojo PADKM deklaranto patalpose.
- 1a. Nedarant poveikio 1 daliai, Komisija, remdamasi su PADKM įgyvendinimu ES lygmeniu susijusios rizikos analize, atsižvelgdama į centriniame registre esančią informaciją, muitinės perduotus duomenis ir kitus aktualius informacijos šaltinius, įskaitant 15 straipsnio 2 dalyje ir 25 straipsnio 3 dalyje nurodytus kontrolės ir patikrinimų rezultatus, periodiškai nurodo konkrečius rizikos veiksnius ir aspektus, į kuriuos kompetentingos institucijos turėtų atkreipti dėmesį. Komisija taip pat sudaro palankesnes sąlygas su kompetentingomis institucijomis keistis informacija apie nesąžiningą veiklą ir baudų taikymą įgaliotiems PADKM deklarantams.
2. Jeigu įgaliotasis PADKM deklarantas nepateikia PADKM deklaracijos pagal 6 straipsnį, Komisija įvertina to įgaliotojo PADKM deklaranto PADKM pareigas remdamasi turima informacija ir apskaičiuoja bendrą PADKM sertifikatų, kurių reikia atsisakyti ne vėliau kaip metų, einančių po metų, kuriais PADKM deklaracija turėjo būti pateikta, gruodžio 31 d., skaičių. Komisija perduoda šią informaciją valstybei narei, kurioje įgaliotasis PADKM deklarantas yra įsisteigęs.

3. Jeigu kompetentinga institucija nustato, kad deklaruotas PADKM sertifikatų, kurių reikia atsisakyti, skaičius yra neteisingas arba kad pagal 6 straipsnį PADKM deklaracija nebuvo pateikta, ji nustato PADKM sertifikatų, kurių turi atsisakyti įgaliotasis PADKM deklaras, skaičių. Kompetentinga institucija praneša įgaliotajam PADKM deklarantui apie tokį nustatytą skaičių ir nurodo įgaliotajam deklarantui papildomų PADKM sertifikatų atsisakyti per vieną mėnesį. Tokiame sprendime pateikiamas pagrindimas ir informacija apie teisę jį apskųsti.
4. (išbraukta)
5. Jeigu kompetentinga institucija nustato, kad PADKM sertifikatų atsisakyta daugiau nei privaloma, kompetentinga institucija nedelsdama informuoja Komisiją. Pertekliniai PADKM sertifikatai, kurių atsisakyta, perperkami laikantis 23 straipsnyje numatytos tvarkos.

IV skyrius

PADKM sertifikatai

20 straipsnis

PADKM sertifikatų pardavimas

0. Valstybės narės parduoda PADKM sertifikatus savo valstybėje narėje įsisteigusiems įgaliotiesiems PADKM deklarantams. Tuo tikslu PADKM sertifikatai parduodami Komisijos valdomoje bendroje centrinėje platformoje, Komisijos sukurtoje po Komisijos ir valstybių narių bendros viešųjų pirkimų procedūros. Komisija pagal 28 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais tiksliau apibrėžiamas PADKM sertifikatų pardavimo ir perpirkimo tvarkaraštis, administravimas bei kiti aspektai ir siekiama užtikrinti suderinamumą su Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1031/2010 nustatytais procedūromis.
1. PADKM sertifikatai įgaliotiesiems PADKM deklarantams paduodami už kainą, apskaičiuotą pagal 21 straipsnį.
2. Komisija užtikrina, kad kiekvienam PADKM sertifikatui nuo jo sukūrimo būtų priskirtas unikalus identifikavimo kodas, ir šį unikalų identifikavimo kodą, sertifikato pardavimo kainą ir datą užregistruoja centriniam registre, sertifikatą perkančio įgaliotojo PADKM deklaranto sąskaitoje.

21 straipsnis
PADKM sertifikatų kaina

1. Komisija kiekvieną kalendorinę savaitę Komisijos reglamente (ES) Nr. 1031/2010²⁴ nustatyta tvarka apskaičiuoja PADKM sertifikatų kainą kaip ES ATLPS leidimų prekybos aukcionų platformoje uždarymo kainų vidurkį. Tomis kalendorinėmis savaitėmis, kuriomis bendroje aukcionų platformoje numatytų aukcionų nėra, PADKM sertifikatų kaina yra paskutinės savaitės, kurią bendroje aukcionų platformoje aukcionai vyko, ES ATLPS leidimų uždarymo kainų vidurkis.
2. Tą vidutinę kainą Komisija skelbia pirmąją kitos kalendorinės savaitės darbo dieną ir ši kaina galioja nuo kitos darbo dienos iki pirmosios kitos kalendorinės savaitės darbo dienos.
3. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais tiksliau apibrėžiama PADKM sertifikatų vidutinės kainos apskaičiavimo metodika ir praktinė kainos skelbimo tvarka. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 29 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

²⁴ 2010 m. lapkričio 12 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1031/2010 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų pardavimo aukcione pagal Direktyvą 2003/87/EB (OL L 302, 2010 11 18, p. 1).

1. Ne vėliau kaip kiekvienų metų gegužės 31 d. įgaliotasis PADKM deklarantas atsisako tam tikro skaičiaus PADKM sertifikatų (ir perduoda Komisijai), kuris atitinka būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, deklaruotą pagal 6 straipsnio 2 dalies c punktą ir patikrintą pagal 8 straipsnį, už kalendorinius metus iki atsisakymo metų. Tuo tikslu įgaliotasis PADKM deklarantas užtikrina, kad centriniame registre esančioje jo sąskaitoje būtų reikiamas PADKM sertifikatų skaičius. Komisija tuos PADKM sertifikatus panaikina.
2. Įgaliotasis PADKM deklarantas užtikrina, kad jo sąskaitoje centriniame registre esančių PADKM sertifikatų skaičius kiekvieno ketvirčio pabaigoje atitiktų ne mažiau kaip 80 % visoms nuo kalendorinių metų pradžios jo importuotoms prekėms būdingo išmetamo ŠESD kiekio – tai apskaičiuojama remiantis numatytosiomis vertėmis pagal III priede nustatytus metodus.
3. Jei Komisija nustato, kad PADKM sertifikatų skaičius įgaliojo PADKM deklaranto sąskaitoje neatitinka pagal 2 dalį nustatytų pareigų, ji per centrinę registrą praneša įgaliojamam PADKM deklarantui apie būtinybę per vieną mėnesį užtikrinti, kad jo sąskaitoje būtų pakankamas PADKM sertifikatų skaičius. Komisija taip pat informuoja valstybės narės, kurioje įgaliotasis PADKM deklarantas yra įsisteigęs, kompetentingą instituciją.
4. (išbraukta)

23 straipsnis

PADKM sertifikatų perpirkimas

1. Įgaliotojo PADKM deklaranto prašymu valstybė narė, kurioje įgaliotasis PADKM deklarantas yra įsisteigęs, perperka PADKM sertifikatų perteklių, likusį deklaranto sąskaitoje centriniame registre po sertifikatų atsisakymo pagal 22 straipsnį. Tuo tikslu Komisija perka tokius sertifikatus per 20 straipsnyje nurodytą bendrą centrinę platformą valstybės narės, kurioje yra įsisteigęs įgaliotasis PADKM deklarantas, vardu. Prašymas dėl perpirkimo pateikiamas ne vėliau kaip kiekvienų metų, kuriais PADKM sertifikatų buvo atsisakyta, birželio 30 d.
2. 1 dalyje nurodytas sertifikatų, kuriuos galima perpirkti, skaičius negali būti didesnis nei trečdalis viso PADKM sertifikatų, kuriuos įgaliotasis PADKM deklarantas įsigijo per praėjusius kalendorinius metus, skaičiaus.
3. Kiekvieno PADKM sertifikato perpirkimo kaina yra kaina, kurią už tą sertifikatą pirkdamas sumokėjo įgaliotasis PADKM deklarantas.

24 straipsnis

PADKM sertifikatų panaikinimas

Ne vėliau kaip kiekvienų metų birželio 30 d. Komisija panaikina PADKM sertifikatus, kurie buvo įsigyti prieš praėjusius kalendorinius metus buvusiais metais ir kurie liko įgaliotojo PADKM deklaranto sąskaitoje centriniame registre. Tie PADKM sertifikatai panaikinami be jokios kompensacijos.

V skyrius

Muitinė

25 straipsnis

Prekių importui taikomos taisyklės

1. Muitinė neleidžia importuoti prekių jokiam kitam asmeniui, išskyrus įgaliotąjį PADKM deklarantą.
2. Muitinė periodiškai ir automatiškai, naudodamasi pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 56 straipsnio 5 dalį sukurtu priežiūros mechanizmu, Komisijai perduoda informaciją apie importo procedūrai įforminti deklaruotas prekes – ši informacija apima įgaliotojo PADKM deklaranto EORI kodą ir PADKM sąskaitos numerį, prekių aštuonženklį KN kodą, kiekį, kilmės šalį, deklaracijos datą ir muitinės procedūrą.
- 2a. 2 dalyje nurodytą informaciją Komisija perduoda valstybės narės, kurioje įgaliotasis PADKM deklarantas yra įsisteigęs, kompetentingai institucijai.
3. (išbraukta)
4. Įgaliotojo PADKM deklaranto statusą suteikusių valstybės narės kompetentingai institucijai muitinė pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 12 straipsnio 1 dalį gali perduoti konfidencialią informaciją, kurią muitinė gavo vykdydama savo pareigas arba kuri muitinei buvo pateikta konfidencialiai.
5. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma informacija, jos pateikimo laikas ir priemonės pagal šio straipsnio 2 dalį. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 29 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

VI skyrius

Vykdymo užtikrinimas

26 straipsnis

Baudos

1. Jeigu ne vėliau kaip kiekvienų metų gegužės 31 d. įgaliotasis PADKM deklarantas neatsisako per praėjusius metus importuotoms prekėms būdingą išmetamą ŠESD kiekį atitinkančio PADKM sertifikatų skaičiaus, jis privalo sumokėti baudą. Tokia bauda yra lygi Direktyvos 2003/87/EB 16 straipsnio 3 dalyje nustatyta baudai už perteklinį išmestą ŠESD kiekį, padidintai pagal tos direktyvos 16 straipsnio 4 dalį, kuri taikoma prekių importo metais, ir yra taikoma kiekvienam PADKM sertifikatui, kurio įgaliotasis PADKM deklarantas neatsisakė.
2. Kai asmuo, kuris nėra įgaliotasis PADKM deklarantas, įveža prekes į Sąjungos muitų teritoriją nesilaikydamas šiame reglamente nustatytų pareigų, jis privalo sumokėti baudą. Tokia bauda, atsižvelgiant į tokio nesilaikymo trukmę, sunkumą ir mastą, yra nuo trijų iki penkių kartų didesnė už 1 dalyje nurodytą baudą, taikomą prekių įvežimo metais už kiekvieną PADKM sertifikatą, kurio asmuo neatsisakė.
3. Baudos sumokėjimas neatleidžia įgaliotojo PADKM deklaranto nuo pareigos atsisakyti likusių PADKM sertifikatų, kurių skaičius nustatytas pagal 19 straipsnio 3 dalį.

4. Jeigu kompetentinga institucija, be kita ko, remdamasi 19 straipsnyje nurodyta PADKM deklaracijų peržiūra, nustato, kad įgaliotasis PADKM deklarantas neįvykdė 1 dalyje nurodytos pareigos atsisakyti PADKM sertifikatų arba kad asmuo įvežė prekes į Sąjungos muitų teritoriją neatsisakęs PADKM sertifikatų pagal šį reglamentą, kaip nurodyta 2 dalyje, kompetentinga institucija skiria nuobaudą pagal 1 arba 2 dalį, priklausomai nuo to, kas taikytina. Tuo tikslu kompetentinga institucija praneša įgaliotajam PADKM deklarantui arba, jei taikoma 2 dalis, asmeniui:
- a) kad kompetentinga institucija padarė išvadą, jog įgaliotasis PADKM deklarantas arba asmuo neįvykdė pareigos atitinkamais metais atsisakyti PADKM sertifikatų;
 - b) tokios išvados priežastis;
 - c) baudos, skirtos įgaliotajam PADKM deklarantui arba asmeniui, dydį;
 - d) datą, nuo kurios turi būti sumokėta bauda;
 - e) kokių veiksmų įgaliotasis PADKM deklarantas arba 2 dalyje nurodytas asmuo turi imtis, kad sumokėtų baudą, ir
 - f) apie įgaliotojo PADKM deklaranto arba asmens teisę pateikti skundą pagal nacionalines taisykles.
5. Jeigu per nustatytą laikotarpį bauda nesumokama, kompetentinga institucija užtikrina tos sumos sumokėjimą visomis priemonėmis, kurias ji gali naudoti pagal atitinkamos valstybės narės teisę.

27 straipsnis

Apėjimas

1. Atsižvelgdama į aktualius ir objektyvius duomenis Komisija pagal šį straipsnį imasi veiksmų, kad būtų apsisaugota nuo šio reglamento apėjimo praktikos.
2. Apėjimas apibrėžiamas kaip prekybos importuojamomis prekėmis pobūdžio pasikeitimas, kurį lemia praktika, procesas ar darbas, kuris neturi pakankamos pagrįstos priežasties ar ekonominio pagrindimo, išskyrus tai, kad siekiama išvengti šiame reglamente nustatytos pareigos. Tokia praktika, procesas ar darbas apima:
 - a) nedidelį atitinkamų prekių pakeitimą, kad jos būtų priskiriamos I priede neišvardytiems KN kodams, su sąlyga, kad tas pakeitimas nepakeis esminių jų savybių; arba
 - b) dirbtinį siuntų suskaidymą į siuntas, kurių tikroji vertė neviršija iš viso 150 EUR, siekiant išvengti šiame reglamente nustatytų pareigų.
3. Komisija Sąjungos lygmeniu nuolat stebi bet kokius reikšmingus prekybos prekėmis ir šiek tiek pakeistais produktais pobūdžio pokyčius.
4. Valstybė narė arba bet kuri šalis, kuriai padarė poveikį arba kuriai davė naudos 2 dalyje aprašytas apėjimas, gali pranešti Komisijai apie padėtį, visų pirma jei ji per dviejų mėnesių laikotarpį, palyginti su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, susiduria su reikšmingu importuotų prekių, išvardytų I priede, kiekio sumažėjimu ir šiek tiek pakeistų produktų, kurie nėra išvardyti I priede, importo apimties padidėjimu. Tame pranešime nurodomos priežastys, kuriomis jis grindžiamas, ir, kai įmanoma, turėtų būti pateikiami atitinkami 2 dalyje nurodytų prekių ir produktų statistiniai ir kiti duomenys.

5. Tais atvejais, kai Komisija, atsižvelgusi į atitinkamus statistinius ir kitus duomenis bei ataskaitas, įskaitant tuos, kuriuos pateikia valstybių narių muitinės, turi pakankamai priežasčių manyti, kad vienoje ar daugiau valstybių narių pagal nusistovėjusį modelį susiklosto 2 dalies a punkte nurodytos aplinkybės, jai pagal 28 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais būtų iš dalies keičiamas I priedas į jį įtraukiant 2 dalies a punkte nurodytus šiek tiek pakeistus produktus, kad būtų apsisaugota nuo reikalavimų apėjimo.

VII skyrius

Įgaliojimų delegavimas ir komiteto procedūra

28 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.
2. 2 straipsnio 10 dalyje, 2 straipsnio 11 dalyje, 18 straipsnio 3 dalyje, 20 straipsnio 0 dalyje ir 27 straipsnio 5 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami penkerių metų laikotarpiui nuo 2025 m. sausio 1 d. Likus ne mažiau kaip devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos Komisija parengia naudojimosi deleguotaisiais įgaliojimais ataskaitą. Deleguotieji įgaliojimai savaime pratęsiami tolesniems tokios pačios trukmės laikotarpiams, išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimų dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trim mėnesiams iki kiekvieno tokio laikotarpio pabaigos.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 2 straipsnio 10 dalyje, 2 straipsnio 11 dalyje, 18 straipsnio 3 dalyje, 20 straipsnio 0 dalyje ir 27 straipsnio 5 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus.

4. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
5. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
6. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
7. Pagal 2 straipsnio 10 dalį, 2 straipsnio 11 dalį, 18 straipsnio 3 dalį, 20 straipsnio 0 dalį ir 27 straipsnio 5 dalyje priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva tas laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

29 straipsnis

Komisijos naudojimasis įgyvendinimo įgaliojimais

1. Komisijai padeda PADKM komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip tai suprantama Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

VIII skyrius

Ataskaitų teikimas ir peržiūra

30 straipsnis

Komisijos vykdoma peržiūra ir ataskaitų teikimas

1. Komisija renka informaciją, reikalingą siekiant išplėsti šio reglamento taikymo sritį, kad jis kuo greičiau apimtų netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, tolimesnėje vertės grandinės dalyje esančias prekes ir prekes, kurios nėra išvardytos I priede.
2. Anksčiau nei 2026 m. sausio 1 d. Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia šio reglamento taikymo ataskaitą. Ataskaitoje visų pirma aptariamas būdingojo išmetamo ŠESD kiekio aprėpties tolesnio išplėtimo klausimas įtraukiant netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį, tolimesnėje vertės grandinės dalyje esančias prekes ir kitas prekes, kurios kelia anglies dioksido nutekėjimo riziką, išskyrus į šio reglamento taikymo sritį jau įtrauktas prekes. Ataskaitoje taip pat įvertinama pažanga, padaryta tarptautinėse diskusijose dėl klimato politikos veiksmų. Ataskaitoje pateikiamas mechanizmo poveikio anglies dioksido nutekėjimui, be kita ko, kiek tai susiję eksportu, vertinimas. Ataskaitoje pateikiamas galimybių dar labiau išplėsti taikymo sritį įtraukiant transporto paslaugoms ir paslaugoms, kurios gali kelti anglies dioksido nutekėjimo riziką, būdingą išmetamą ŠESD kiekį. Ataskaitoje taip pat pateikiamas valdymo sistemos, įskaitant administracines išlaidas, apėjimo praktikos, šio reglamento 2 straipsnio 2a dalies taikymo ir mechanizmo poveikio įtrauktiems sektoriams bei tolesnės grandies sektoriams, kuriuose jų prekės naudojamos kaip žaliavos, tarptautinei prekybai, įskaitant išteklių perskirstymą, ir poveikio mažiausiai išsivysčiusioms šalims vertinimas. Jame taip pat pateikiamas galimybės parengti būdingojo išmetamo ŠESD kiekio apskaičiavimo metodus remiantis aplinkosauginio pėdsako metodais vertinimas.

3. Jei tikslinga, kartu su 2 dalyje nurodyta ataskaita pateikiamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, visų pirma siekiant išplėsti šio reglamento taikymo sritį kuo greičiau įtraukiant netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį ir tolimesnėje vertės grandinės dalyje esančias prekes, taip pat atsižvelgiant į tarptautinėse diskusijose dėl klimato politikos veiksmų padarytą pažangą.
4. Anksčiau nei 2028 m. sausio 1 d. ir po to kas dvejus metus Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia šio reglamento taikymo ataskaitą. Ataskaitoje pateikiamas mechanizmo poveikio anglies dioksido nutekėjimui, be kita ko, kiek tai susiję su eksportu, įtrauktiems sektoriams, ir, jei tinkama, tolesnės grandies sektoriams, kuriuose jų prekės naudojamos kaip žaliavos, vidaus rinkai, ekonominio ir teritorinio poveikio visoje ES, poveikio infliacijai ir prekių kainoms, tarptautinei prekybai, įskaitant išteklių perskirstymą, ir mažiausiai išsivysčiusioms šalims vertinimas. Ataskaitoje taip pat pateikiamas valdymo sistemos ir reglamento taikymo srities vertinimas. Ataskaitoje taip pat pateikiamas apėjimo praktikos, šio reglamento 2 straipsnio 2a dalies taikymo vertinimas, tyrimų rezultatai ir taikytos baudos. Be to, ataskaitoje pateikiama apibendrinta informacija apie įvairių I priede išvardytų produktų išmetamo ŠESD kiekio intensyvumą pagal kilmės šalį. Jei tinkama, prie tų ataskaitų pridedamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.

IX skyrius

Koordinavimas nemokamai paskirstant leidimus pagal ES ATLPS

31 straipsnis

Nemokamas leidimų paskirstymas pagal ES ATLPS ir pareiga atsisakyti PADKM sertifikatų

1. Pagal 22 straipsnį atsisakytinų PADKM sertifikatų skaičius koreguojamas atsižvelgiant į tai, kiek ES ATLPS leidimų pagal Direktyvos 2003/87/EB 10a straipsnį nemokamai paskirstoma įrenginiams, kurie Sąjungoje gamina I priede išvardytas prekes.
2. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos išsamios 1 dalyje nurodyto koregavimo apskaičiavimo metodika. Tokios išsamios taisyklės parengiamos atsižvelgiant į ES ATLPS taikomus nemokamo apyvartinių taršos leidimų paskirstymo įrenginiams, Sąjungoje gaminantiems I priede išvardytas prekes, principus, atsižvelgiant į skirtingus ES ATLPS naudojamus nemokamo leidimų paskirstymo lyginamuosius standartus, kad juos derinant būtų nustatytos atitinkamoms prekėms taikomos vertės, taip pat atsižvelgiant į atitinkamas žaliavas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 29 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

X skyrius

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

32 straipsnis

Pereinamasis laikotarpis

Pereinamuoju laikotarpiu nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2025 m. gruodžio 31 d. importuotojo pareigas pagal šį reglamentą sudaro tik 33–35 straipsniuose išdėstytos pareigos teikti ataskaitas. Kai toks importuotojas yra įsisteigęs valstybėje narėje ir naudojasi netiesioginiu atstovavimu pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 18 straipsnį, ir kai netiesioginis atstovas muitinėje sutinka, tokiam netiesioginiam atstovui muitinėje taikomos pareigos teikti ataskaitas. Jeigu importuotojas nėra įsisteigęs valstybėje narėje, pareigos teikti ataskaitas taikomos netiesioginiam atstovui muitinėje.

33 straipsnis

Prekių importas

1. (išbraukta)
2. Apie 35 straipsnyje nurodytą pareigą teikti ataskaitas muitinė muitinės deklarantą informuoja ne vėliau kaip prekių išleidimo į laisvą apyvartą momentu.
3. Naudodamasi pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 56 straipsnio 5 dalį sukurtu priežiūros mechanizmu muitinė periodiškai ir automatiškai perduoda Komisijai informaciją apie importuojamas prekes, įskaitant perdirbtuosius produktus, gautus taikant laikinojo išvežimo perdirbti procedūrą. Tokia informacija apima muitinės deklaranto ir importuotojo EORI kodą, aštuonženklį KN kodą, kiekį, kilmės šalį, muitinės deklarantą, deklaracijos datą ir muitinės procedūrą.

4. 3 dalyje nurodytą informaciją Komisija perduoda valstybių narių, kuriose muitinės deklarantas, ir, kai taikytina, importuotojas, yra įsisteigę, kompetentingoms institucijoms.

34 straipsnis

Pareiga teikti ataskaitas apie tam tikras muitinės procedūras

1. Kai importuojami perdirbtieji produktai, gauti taikant Reglamento (ES) Nr. 952/2013 256 straipsnyje nurodytą laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą, 35 straipsnio 1 dalyje nurodyta pareiga teikti ataskaitas apima informaciją apie prekes, kurioms įforminta laikinojo įvežimo perdirbti procedūra ir iš kurių gauti importuojami perdirbti produktai, net jei perdirbtieji produktai nėra išvardyti šio reglamento I priede. Ši nuostata taip pat turėtų būti taikoma, kai perdirbtieji produktai, gauti taikant laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą, yra grąžinami kaip prekės, kaip nurodyta Reglamento (ES) Nr. 952/2013 205 straipsnyje.
2. 35 straipsnio 1 dalyje nurodyta pareiga teikti ataskaitas netaikoma importuojant:
 - a) perdirbtuosius produktus, gautus taikant Reglamento (ES) Nr. 952/2013 259 straipsnyje nurodytą laikinojo išvežimo perdirbti procedūrą;
 - b) prekes, kurios laikomos grąžintomis prekėmis pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 203 straipsnį.

1. Kiekvienas atitinkamą kalendorinių metų ketvirtį prekes importavęs importuotojas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo kiekvieno ketvirčio pabaigos pateikia Komisijai ataskaitą už tą ketvirtį (toliau – PADKM ataskaita), kurioje nurodoma informacija apie per tą ketvirtį importuotas prekes.
2. PADKM ataskaitoje pateikiama tokia informacija:
 - a) vienam įrenginiui, gaminančiam prekes kilmės šalyje, tenkantis bendras kiekvienos rūšies prekių kiekis elektros energijos atveju išreiškiamas megavatvalandėmis, o kitų prekių atveju – tonomis;
 - b) III priede nustatytu metodu apskaičiuotas faktinis bendras būdingasis išmetamas ŠESD kiekis, elektros energijos atveju išreiškiamas išmetamo CO₂e tonomis vienai megavatvalandei, o kitų prekių atveju – išmetamo CO₂e tonomis vienai kiekvienos rūšies prekių tonai;
 - c) 6 dalyje nurodytame įgyvendinimo akte nustatytu metodu apskaičiuotas bendras netiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis;
 - d) kilmės šalyje mokėtina anglies dioksido kaina už importuojamoms prekėms būdingą išmetamą ŠESD kiekį, atsižvelgiant į atitinkamus korekcinius mechanizmus ar kitokią kompensaciją.
4. Komisija periodiškai perduoda kompetentingoms institucijoms jų valstybėje narėje įsisteigusių importuotojų, kurių atžvilgiu ji turi pagrindo manyti, kad jie neįvykdė 1 dalyje nurodytos pareigos pateikti PADKM ataskaitą, sąrašą ir atitinkamus pagrindimus.

5. Jeigu kompetentinga institucija, be kita ko, remdamasi pagal pirmesnę dalį Komisijos pateikta informacija, nustato, kad importuotojas neįvykdė 1 dalyje nurodytos pareigos pateikti PADKM ataskaitą, ji skiria importuotojui veiksmingą, proporcingą ir atgrasomą baudą. Tuo tikslu kompetentinga institucija importuotojui praneša:
- a) kad kompetentinga institucija padarė išvadą, jog importuotojas neįvykdė pareigos pateikti ataskaitą už atitinkamą ketvirtį;
 - b) tokios išvados priežastis;
 - c) baudos, skirtos importuotojui, dydį;
 - d) datą, nuo kurios turi būti sumokėta bauda;
 - e) veiksmus, kurių turi imtis importuotojas, kad sumokėtų baudą, ir
 - f) apie importuotojo teisę pateikti skundą pagal nacionalines taisykles.

6. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus dėl ataskaitoje pateiktinos informacijos, įskaitant išsamią informaciją pagal kilmės šalis ir prekių rūšis, kuria grindžiami 2 dalyje nurodyti bendri kiekiai, 2 dalies d punkte nurodytų atitinkamų korekcinių mechanizmų ar kitokios kompensacijos pavyzdžius, dėl pagal 5 dalį taikytinų baudų orientacinio intervalo ir kriterijų, į kuriuos turi būti atsižvelgiama nustatant faktinę sumą, įskaitant ataskaitos nepateikimo rimtumą ir trukmę, taip pat dėl išsamių taisyklių, susijusių su 2 dalies d punkte nurodytos užsienio valiuta mokėtinos vidutinės metinės anglies dioksido kainos konvertavimo į eurus taikant vidutinį metinį valiutos kursą. Komisijai taip pat suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus dėl išsamių III priede nustatytų skaičiavimo metodų elementams taikomų taisyklių, be kita ko, dėl gamybos procesų sistemos ribų, išmetamųjų teršalų faktorių, konkrečių įrenginių faktinio išmetamo ŠESD kiekio verčių nustatymo bei jų atitinkamo taikymo atskiroms prekėms, taip pat įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi duomenų patikimumo užtikrinimo metodai, įskaitant išsamumo lygį. Be to, Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktus dėl pranešimo apie importuojamų prekių netiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį reikalavimų. Jie turėtų apimti I priede išvardytų prekių gamybai panaudotą elektros energijos kiekį, taip pat kilmės šalį, gamybos šaltinį ir su šia elektros energija susijusio išmetamo CO₂ kiekio faktorių.
7. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 29 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros ir taikomi 32 straipsnyje nurodytu pereinamuoju laikotarpiu. Jie grindžiami esamais teisės aktais, taikomais įrenginiams, patenkantiems į Direktyvos 2003/87/EB taikymo sritį.

XI skyrius

Baigiamosios nuostatos

36 straipsnis

Įsigaliojimas

1. Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
2. Jis taikomas nuo 2023 m. sausio 1 d.
3. Nukrypstant nuo 2 dalies:
 - a) 5 ir 17 straipsniai taikomi nuo 2025 m. sausio 1 d.;
 - b) 2 straipsnio 2 dalis, 4, 6, 7, 8, 9, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 ir 31 straipsniai taikomi nuo 2026 m. sausio 1 d.
 - c) 33, 34 straipsniai ir 35 straipsnio 1, 2, 3, 4, 6 ir 7 dalys taikomi iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Tarybos vardu

Pirmininkas

Pirmininkas

I PRIEDAS

Prekių ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų sąrašas

1. Šis reglamentas taikomas toliau išvardytų sektorių prekėms, kurioms identifikavimo sumetimais šiuo metu priskiriami nurodyti Kombinuotosios nomenklatūros (KN) kodai pagal Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 2658/87⁽²⁵⁾.
2. Šio reglamento taikymo tikslais šiltnamio efektą sukeliančios dujos, susijusios su toliau išvardytų sektorių prekėmis toliau išvardijamos pagal prekių rūšis.

²⁵ 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo (OL L 256, 1987 9 7, p. 1).

Cementas

KN kodas	Šiltnamio efektą sukeliančios dujos
2523 10 00 – Cementų klinkeriai	Anglies dioksidas
2523 21 00 – Baltasis portlandcementis, dirbtiniu būdu nudažytas arba nenudažytas	Anglies dioksidas
2523 29 00 – Kitas portlandcementis	Anglies dioksidas
2523 30 00 – Aliuminatinis cementas	Anglies dioksidas
2523 90 00 – Kiti hidrauliniai cementai	Anglies dioksidas

Elektros energija

KN kodas	Šiltnamio efektą sukeliančios dujos
2716 00 00 – Elektros energija	Anglies dioksidas

Trąšos

KN kodas	Šiltnamio efektą sukeliančios dujos
2808 00 00 – Azoto rūgštis (nitrato rūgštis); sieros (sulfato) ir azoto (nitrato) rūgščių mišiniai	Anglies dioksidas ir azoto suboksidas
2814 – Amoniakas, bevandenis arba vandeninis amoniako tirpalas	Anglies dioksidas
2834 21 00 – Kalio nitratai	Anglies dioksidas ir azoto suboksidas
3102 – mineralinės arba cheminės azoto trąšos	Anglies dioksidas ir azoto suboksidas
3105 – Mineralinės arba cheminės trąšos, kurių sudėtyje yra du arba trys trąšų elementai: azotas, fosforas ir kalis; kitos trąšos; prekės, priskiriamos šiam skirsniiui, turinčios tablečių arba panašių formų pavidalą arba supakuotos į pakuotes, kurių bruto masė ne didesnė kaip 10 kg - Išskyrus: 3105 60 00 – Mineralinės arba cheminės trąšos, kurių sudėtyje yra du trąšų elementai: fosforas ir kalis	Anglies dioksidas ir azoto suboksidas

Geležis ir plienas

KN kodas	Šiltnamio efektą sukeliančios dujos
72 – Geležis ir plienas (juodieji metalai) Išskyrus: 7202 – Ferolydiniai 7204 – Juodųjų metalų atliekos ir laužas; perlydyti laužo liejiniai ir plienas	Anglies dioksidas
7301 – Lakštinės atraminės konstrukcijos iš geležies arba iš plieno, išgręžiotos arba neišgręžiotos, perforuotos arba neperforuotos, monolitinės arba surinktos iš elementų; suvirinti kampuočiai, fasoniniai profiliai ir specialieji profiliai, iš geležies arba iš plieno	Anglies dioksidas
7302 – Geležinkelių ir tramvajų kelių konstrukcijų sudedamosios dalys iš geležies arba iš plieno: bėgiai, gretbėgiai ir krumpliniai bėgiai, iešmų plunksnos, aklinių sankirtų kryžmės, iešmų smailės ir kitos kryžmės, pabėgiai (kryžminiai žuoliai), sandūrinės tvarslės, bėgių guoliai, bėgių guolių pleištai, atraminės plokštės, pamatinės plokštės, bėgių sąvaržos, padėklinės plokštės, žuoliai ir kitos bėgių sujungimo arba tvirtinimo detalės	Anglies dioksidas
7303 00 – Vamzdžiai, vamzdeliai ir tuščiaviduriai profiliai iš ketaus	Anglies dioksidas
7304 – Besiūliai vamzdžiai, vamzdeliai ir tuščiaviduriai profiliai iš geležies (išskyrus ketų) arba iš plieno	Anglies dioksidas

7305 – Kiti vamzdžiai ir vamzdeliai (pavyzdžiui, suvirinti, sukniedyti arba sujungti panašiu būdu), apskrito vidinio ir išorinio skerspjūvio, kurių išorinis skersmuo didesnis kaip 406,4 mm, iš geležies arba iš plieno	Anglies dioksidas
7306 – Kiti vamzdžiai, vamzdeliai ir tuščiaviduriai profiliai (pavyzdžiui, atvirasiūliai arba suvirinti, sukniedyti arba sujungti panašiu būdu), iš geležies arba iš plieno	Anglies dioksidas
7307 – Vamzdžių arba vamzdelių jungiamosios detalės (pavyzdžiui, alkūnės, movos) iš geležies arba plieno	Anglies dioksidas
7308 – Metalinės konstrukcijos (išskyrus surenkamuosius statinius, priskiriamus 9406 pozicijai) ir metalinės konstrukcijų dalys (pavyzdžiui, tiltai ir tiltų sekcijos, šliuzų vartai, bokštai, ažūriniai stiebai, stogai, stogų konstrukcijų karkasai, durys ir langai bei jų rėmai, durų slenksčiai, langinės, baliustrados, atramos ir kolonos) iš geležies arba plieno; plokštės, strypai, kampuočiai, fasoniniai profiliai, specialieji profiliai, vamzdžiai ir panašūs gaminiai, paruošti naudoti statybinėse konstrukcijose, iš geležies arba plieno	Anglies dioksidas
7309 – Rezervuarai, cisternos, bakai ir panašios bet kurių medžiagų (išskyrus suslėgtas ir suskystintas dujas) talpyklos iš geležies arba plieno, kurių talpa didesnė kaip 300 litrų, aptaisytos arba neaptaisytos, su termoizoliacija arba be termoizoliacijos, tačiau be pritvirtintos mechaninės arba šiluminės įrangos	Anglies dioksidas

7310 – Cisternos, statinės, būgnai, skardinės, dėžės ir panašios bet kurių medžiagų (išskyrus suslėgtas ir suskystintas dujas) talpyklos iš geležies arba plieno, kurių talpa ne didesnė kaip 300 litrų, aptaisytos arba neaptaisytos, su termoizoliacija arba be termoizoliacijos, tačiau be pritvirtintos mechaninės arba šiluminės įrangos	Anglies dioksidas
7311 – Suslėgtų arba suskystintų dujų talpyklos iš geležies arba iš plieno	Anglies dioksidas
7326 – Kiti geležies arba plieno gaminiai	Anglies dioksidas

Aliuminis

KN kodas	Šiltnamio efektą sukeliančios dujos
7601 – Neapdorotas aliuminis	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7603 – Aliuminio milteliai ir žvyneliai	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7604 – Aliuminio strypai, juostos ir profiliai	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7605 – Aliumininė viela	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7606 – Aliumininės plokštės, lakštai ir juostelės, kurių storis didesnis kaip 0,2 mm	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7607 – Aliumininė folija (su atspaudais ar įspaudais arba be atspaudų ir įspaudų, su popieriaus, kartono, plastikų ar panašių medžiagų pagrindu arba be pagrindo), kurios storis (neįskaitant jokio pagrindo storio) ne didesnis kaip 0,2 mm	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7608 – Aliuminio vamzdžiai ir vamzdeliai	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7609 00 00 – Aliumininės vamzdžių arba vamzdelių jungiamosios detalės (pavyzdžiui, alkūnės, movos)	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7610 – Aliumininės konstrukcijos (išskyrus surenkamuosius statinius, priskiriamus 9406 pozicijai) ir aliumininės konstrukcijų dalys (pavyzdžiui, tiltai ir tiltų sekcijos, bokštai, ažūriniai stiebai, stogai, stogų konstrukcijų karkasai, durys ir langai bei jų rėmai, durų slenksčiai, baliustrados, atramos ir kolonos); aliuminio plokštės, strypai, profiliai, vamzdžiai ir panašūs gaminiai, paruošti naudoti statybinėse konstrukcijose	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai

7611 00 00 – Rezervuarai, cisternos, bakai ir panašios aliumininės bet kurių medžiagų (išskyrus suspaustas ir suskystintas dujas) talpyklos, kurių talpa didesnė kaip 300 litrų, aptaisytos arba neaptaisytos, su termoizoliacija arba be termoizoliacijos, tačiau be pritvirtintos mechaninės arba šiluminės įrangos	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7612 – Aliumininės statinės, būgnai, skardinės, dėžės ir panašios bet kurių medžiagų (išskyrus suslėgtas ar suskystintas dujas) talpyklos (įskaitant neišardomas arba išardomas cilindrinės talpyklas), kurių talpa ne didesnė kaip 300 litrų, aptaisytos arba neaptaisytos, su termoizoliacija arba be termoizoliacijos, tačiau be pritvirtintos mechaninės arba šiluminės įrangos	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7613 00 00 – Aliumininės suslėgtų arba suskystintų dujų talpyklos	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7614 – Suvyta viela, kabeliai, pintos juostos ir panašūs aliuminio dirbiniai be elektros izoliacijos	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7616 – Kiti aliuminio gaminiai	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai

II PRIEDAS

Šalys ir teritorijos, kurioms 2 straipsnio tikslais šis reglamentas netaikomas

1. 1. A SKIRSNIS. ŠALYS IR TERITORIJOS, KURIOMS NETAIKOMAS ŠIS REGLAMENTAS

Šis reglamentas netaikomas prekėms, kurių kilmės šalis yra:

- Islandija
- Lichtenšteinas
- Norvegija
- Šveicarija

Šis reglamentas netaikomas prekėms, kurių kilmės teritorija yra:

- Biuzingenas
- Helgolas
- Livinjas
- Seuta
- Melilja

2. 2. B SKIRSNIS. ŠALYS IR TERITORIJOS, KURIOMS NETAIKOMAS ŠIS REGLAMENTAS ELEKTROS ENERGIJOS IMPORTO Į Sąjungos muitų teritoriją atžvilgiu

[Šiuo metu nėra]

III PRIEDAS

Būdingojo išmetamo ŠESD kiekio apskaičiavimo 7 straipsnio tikslais metodai

1. TERMINŲ APIBRĖŽTYS

Šiame priede ir IV bei V prieduose vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) paprastos prekės – prekės, kurių gamybos procese naudojamos tik tokios žaliavos ir kuras, kuriems būdingas išmetamas ŠESD kiekis yra nulinis;
- b) sudėtingos prekės – prekės, kurios nėra paprastos prekės;
- c) savitasis būdingasis išmetamas ŠESD kiekis – vienai tonai prekių būdingas išmetamas ŠESD kiekis, išreiškiamas išmetamo CO₂e tonomis vienai prekių tonai;
- d) išmetamo CO₂ faktorius – konkrečioje geografinėje vietovėje iš iškastinio kuro gaminant elektros energiją susidarancios taršos CO₂ intensyvumo svertinis vidurkis. Išmetamo CO₂ faktorius apskaičiuojamas konkrečioje geografinėje vietovėje elektros energijos sektoriuje išmetamo CO₂ kiekį padalijus iš bendro iš iškastinio kuro pagaminto elektros energijos kiekio. Jis išreiškiamas CO₂ tonomis vienai megavatvalandei;
- e) elektros energijos pirkimo sutartis – sutartis, pagal kurią asmuo sutinka pirkti elektros energiją tiesiai iš elektros energijos gamintojo;
- f) perdavimo sistemos operatorius – operatorius, apibrėžtas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/944²⁶ 2 straipsnio 35 punkte.

²⁶ 2019 m. birželio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/944 dėl elektros energijos vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/27/ES (OL L 158, 2019 6 14, p. 125).

2. FAKTINIO SAVITOJO PAPRASTOMS PREKĖMS BŪDINGO TIESIOGIAI IŠMETAMO ŠESD KIEKIO NUSTATYMAS

Nustatant savitąją faktinę konkrečiame įrenginyje gaminamoms paprastoms prekėms būdingą išmetamą ŠESD kiekį, atsižvelgiama tik į tiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį. Šiuo tikslu taikoma ši lygtis:

$$SEE_g = \frac{AttrEm_g}{AL_g}$$

čia SEE_g yra savitasis prekėms g būdingas išmetamas ŠESD kiekis, matuojamas CO₂e vienai tonai, $AttrEm_g$ yra prekėms g priskirtas išmetamas ŠESD kiekis, o AL_g yra prekių gamybos aktyvumo lygis, t. y. prekių kiekis, pagamintas tame įrenginyje per ataskaitinį laikotarpį.

Priskirtas išmetamas ŠESD kiekis yra įrenginio ataskaitiniu laikotarpiu tiesiogiai išmetamo ŠESD kiekio dalis, atsirandanti dėl gamybos proceso, kurį vykdant gaunamos prekės g , taikant gamybos proceso sistemos ribas, nustatytas pagal 7 straipsnio 6 dalį priimtuose įgyvendinimo aktuose.

Priskirtas išmetamas ŠESD kiekis apskaičiuojamas pagal šią lygtį:

$$AttrEm_g = DirEm$$

čia $DirEm$ yra vykstant gamybos procesui tiesiogiai išmetamas ŠESD kiekis, išreikštas CO₂e tonomis, taikant sistemos ribas, nurodytas pagal 7 straipsnio 6 dalį priimame įgyvendinimo akte.

3. FAKTINIO SUDĖTINGOMS PREKĖMS BŪDINGO TIESIOGIAI IŠMETAMO ŠESD KIEKIO NUSTATYMAS

Nustatant savitąjį faktinį konkrečiame įrenginyje gaminamoms sudėtingoms prekėms būdingą išmetamą ŠESD kiekį, atsižvelgiama tik į tiesiogiai išmetamą ŠESD kiekį. Tokiu atveju taikoma ši lygtis:

$$SEE_g = \frac{AttrEm_g + EE_{ImpMat}}{AL_g}$$

čia $AttrEm_g$ yra prekėms g priskirtas išmetamas ŠESD kiekis, AL_g yra prekių gamybos aktyvumo lygis, t. y. prekių kiekis, pagamintas tame įrenginyje per ataskaitinį laikotarpį, o EE_{ImpMat} yra gamybos procese sunaudojamoms žaliavoms (pirmtakams) būdingas išmetamas ŠESD kiekis. Atsižvelgiama tik į žaliavas, kurios nurodytos kaip aktualios gamybos proceso sistemos riboms, nurodytoms pagal 7 straipsnio 6 dalį priimtame įgyvendinimo akte. Atitinkamas EE_{ImpMat} apskaičiuojamas taip:

$$EE_{ImpMat} = \sum_{i=1}^n M_i \cdot SEE_i$$

čia M_i yra gamybos procese naudojamų žaliavų i masė, o SEE_i yra savitasis žaliavoms i būdingas išmetamas ŠESD kiekis. SEE_i apskaičiuoti įrenginio veiklos vykdytojas naudoja įrenginio, kuriame buvo pagamintos žaliavos, faktinio būdingojo tiesiogiai išmetamo ŠESD kiekio vertę, su sąlyga, kad to įrenginio duomenys gali būti tinkamai įvertinti.

4. 7 STRAIPSNIO 2 IR 3 DALYSE NURODYTŲ NUMATYTŲJŲ VERČIŲ NUSTATYMAS

Nustatant numatytąsias vertes, būdingasis išmetamas ŠESD kiekis turi būti nustatytas naudojant tik faktines vertes. Jeigu faktinių duomenų nėra, galima naudoti atitinkamuose literatūros šaltiniuose pateiktas vertes. Prieš rinkdama duomenis, kurių reikia, kad būtų galima nustatyti numatytąsias vertes I priede nurodytoms kiekvienos rūšies prekėms, Komisija paskelbia gaires, kaip išskaičiuoti išmetamąsias dujas arba šiltnamio efektą sukeliančias dujas, kurios naudojamos kaip gamybos proceso žaliavos. Šios gairės periodiškai peržiūrimos pagal 7 straipsnio 6 dalį priimant įgyvendinimo aktus, pagrįstus naujausia ir patikimiausia informacija, įskaitant trečiosios šalies arba trečiųjų šalių grupės pateiktą informaciją.

4.1. 7 straipsnio 2 dalyje nurodytos numatytosios vertės

Kai įgaliojasis PADKM deklarantas negali tinkamai nustatyti faktinio išmetamo ŠESD kiekio, naudojamos numatytosios vertės. Tos vertės nustatomos pagal kiekvienos eksportuojančios šalies ir kiekvienos I priede išvardytos prekės, išskyrus elektros energiją, vidutinį išmetamo ŠESD kiekio intensyvumą, prie jo pridedant proporcingai nustatytą priedą. Šis priedas nustatomas pagal šio reglamento 7 straipsnio 6 dalį priimtais įgyvendinimo aktais ir nustatomas tinkamas jo dydis, kad būtų užtikrintas mechanizmo aplinkosauginis naudingumas, remiantis naujausia ir patikimiausia informacija, be kita ko, pereinamuoju laikotarpiu surinkta informacija.

Kai nėra patikimų su eksportuojančios šalies eksportuojamų prekių rūšimi susijusių duomenų, numatytosios vertės nustatomos pagal vidutinį X % prasčiausius rezultatus pasiekusių tos rūšies prekes gaminančių ES ATLPS įrenginių išmetamo ŠESD kiekio intensyvumą. X vertė nustatoma pagal šio reglamento 7 straipsnio 6 dalį priimtais įgyvendinimo aktais ir nustatomas tinkamas jos dydis, kad būtų užtikrintas mechanizmo aplinkosauginis naudingumas, remiantis naujausia ir patikimiausia informacija, be kita ko, pereinamuoju laikotarpiu surinkta informacija.

4.2. 7 straipsnio 3 dalyje nurodytos importuojamos elektros energijos numatytosios vertės

Importuojamos elektros energijos numatytosios vertės nustatomos pagal konkrečias trečiosios šalies, trečiųjų šalių grupės ar trečiosios šalies regiono numatytąsias vertes pagal 4.2.1 punktą, arba, jei tokių verčių nėra, pagal alternatyvias numatytąsias vertes pagal 4.2.2 punktą.

Kai elektros energija gaminama trečiojoje šalyje, trečiųjų šalių grupėje arba trečiosios šalies regione ir importo į Sąjungą tikslu tranzitu siunčiama per trečiąsias šalis, trečiųjų šalių grupes ar trečiosios šalies regionus arba per valstybę narę, naudotinos numatytosios vertės yra trečiosios šalies, trečiųjų šalių grupės arba trečiosios šalies regiono, kuriuose elektros energija buvo pagaminta, numatytosios vertės.

4.2.1. Trečiosios šalies, trečiųjų šalių grupės ar trečiosios šalies regiono konkrečios numatytosios vertės

Konkrečios numatytosios vertės nustatomos pagal trečiosios šalies, trečiųjų šalių grupės arba trečiosios šalies regiono išmetamo CO₂ faktorių ir grindžiamos geriausiais Komisijos turimais duomenimis.

4.2.2. *Alternatyvios numatytosios vertės*

Jeigu trečiosios šalies, trečiųjų šalių grupės ar trečiosios šalies regiono konkrečios numatytosios vertės nėra, elektros energijai taikytina alternatyvioji numatytoji vertė nustatoma pagal ES išmetamo CO₂ faktorių.

Jeigu, remiantis patikimais duomenimis, gali būti įrodyta, kad trečiosios šalies, trečiųjų šalių grupės arba trečiosios šalies regiono išmetamo CO₂ faktorius yra mažesnis nei Komisijos nustatyta konkreti numatytoji vertė arba mažesnis nei ES išmetamo CO₂ faktorius, tos šalies, šalių grupės ar trečiosios šalies regiono atžvilgiu gali būti naudojama alternatyvi numatytoji vertė, grindžiama tuo išmetamo CO₂ faktoriumi.

5. FAKTINIO IMPORTUOJAMAI ELEKTROS ENERGIJAI BŪDINGO IŠMETAMO ŠESD KIEKIO TAIKYMO SĄLYGOS

Įgaliotasis PADKM deklarasantas gali 7 straipsnio 3 dalyje nurodytiems skaičiavimams taikyti faktinį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, o ne numatytąsias vertes, jei laikomasi visų šių kriterijų:

- a) elektros energijos kiekiui, kurio atžvilgiu prašoma leisti naudoti faktinį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, taikoma įgaliotojo PADKM deklaranto ir elektros energijos gamintojo, esančio trečiojoje šalyje, sudaryta elektros energijos pirkimo sutartis;
- b) elektros energiją gaminantis įrenginys yra tiesiogiai prijungtas prie ES perdavimo sistemos arba gali būti įrodyta, kad eksporto metu jokiame tinklo taške tarp šio įrenginio ir ES perdavimo sistemos nebuvo fizinių tinklo perkrovų;
- bb) elektros energiją gaminantis įrenginys neišskiria daugiau kaip 550 gramų iškastinio kuro kilmės CO₂ vienai elektros energijos kilovatvalandei;

- c) visi atsakingi kilmės šalyje, paskirties šalyje ir, kai aktualu, kiekvienoje tranzito šalyje esantys perdavimo sistemos operatoriai paskirtam jungiamųjų linijų pralaidumui yra tvirtai priskybę elektros energijos kiekį, kurio atžvilgiu prašoma leisti naudoti faktinį būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį, o priskirtam pralaidumui bei elektros energijos gamybai įrenginyje nustatytas tas pats laikotarpis, ne ilgesnis kaip viena valanda;
- d) minėtų kriterijų laikymąsi patvirtina akredituotas tikrintojas. Tikrintojas bent kas mėnesį gauna tarpines ataskaitas, rodančias, kaip laikomasi minėtų kriterijų.

6. 7 STRAIPSNIO 2 DALYJE NURODYTŲ NUMATYTŲJŲ VERČIŲ PRITAIKYMAS ATSIŽVELGIANT Į SPECIFINĘ REGIONO SAVYBĘ

Numatytosios vertės gali būti pritaikytos konkrečioms šalių teritorijoms, regionams, pasižymintiems specifinėmis savybėmis dėl objektyvių išmetamųjų ŠESD faktorių. Kai yra duomenų, pritaiktų tokioms specifinėms vietos savybėms ir gali būti nustatytos tikslingesnės numatytosios vertės, gali būti naudojamos tos vertės.

Jeigu prekių, kurių kilmės šalis yra trečioji šalis, trečiųjų šalių grupė arba trečiosios šalies regionas, deklarantai, remdamiesi patikimais duomenimis gali įrodyti, kad alternatyvios konkrečiam regionui pritaikytos numatytosios vertės yra mažesnės už Komisijos nustatytas numatytąsias vertes, galima naudoti minėtas alternatyvias numatytąsias vertes.

IV PRIEDAS

Apskaitos reikalavimai, taikomi duomenims, naudojamiems būdingajam išmetamam ŠESD kiekiui apskaičiuoti 7 straipsnio 4 dalies tikslais

1. BŪTINIEJI DUOMENYS APIE IMPORTUOJAMAS PREKES, KURIUOS TURI KAUPTI ĮGALIOJASIS PADKM DEKLARANTAS:

1. Duomenys, pagal kuriuos galima nustatyti įgaliotojo PADKM deklaranto tapatybę:

- a) vardas, pavardė (pavadinimas);
- b) PADKM sąskaitos numeris;

2. Duomenys apie importuojamas prekes:

- a) prekių rūšys ir kiekvienos rūšies prekių kiekis;
- b) kilmės šalis;
- c) faktinis išmetamas ŠESD kiekis arba numatytosios vertės.

2. BŪTINIAUSI DUOMENYS APIE IMPORTUOJAMOMS PREKĖMS BŪDINGĄ IŠMETAMĄ ŠESD KIEKĮ, NUSTATYTĄ REMIANTIS FAKTINIŲ IŠMETAMŲ ŠESD KIEKIŲ, KURIUOS TURI KAUPTI ĮGALIOJASIS PADKM DEKLARANTAS:

Apie kiekvienos rūšies importuojamas prekes, kai būdingasis išmetamas ŠESD kiekis nustatomas remiantis faktiniu išmetamu ŠESD kiekiu, kaupiami šie papildomi duomenys:

- a) įrenginio, kuriame prekės buvo pagamintos, identifikavimo duomenys;
- b) įrenginio, kuriame prekės buvo pagamintos, veiklos vykdytojo kontaktinė informacija;
- c) V priede nustatyta patikrinimo ataskaita;
- d) savitasis prekėms būdingas išmetamas ŠESD kiekis.

V PRIEDAS

Tikrinimo principai ir tikrinimo ataskaitų turinys 8 straipsnio tikslais

1. TIKRINIMO PRINCIPAI

Taikomi šie principai:

- a) tikrintojai tikrinimus atlieka laikydamiesi profesinio skepticizmo principo;
- b) bendras būdingasis išmetamas ŠESD kiekis, kuris turi būti deklaruojamas PADKM deklaracijoje, laikomas patikrintu tik tuo atveju, jei tikrintojas pagrįstai įsitikina, kad tikrinimo ataskaitoje nėra reikšmingų klaidingų pareiškimų ir reikšmingų neatitikčių, susijusių su būdingojo išmetamo ŠESD kiekio apskaičiavimu pagal III priede pateiktas skaičiavimo taisykles;
- c) tikrintojo apsilankymai įrenginyje yra privalomi, išskyrus tuos atvejus, kai tenkinami konkretūs kriterijai, pagal kuriuos leidžiama įrenginyje nesilankyti;
- d) kad įvertintų, ar klaidingi pareiškimai arba neatitikimai yra reikšmingi, vertintojas vadovaujasi pagal 8 straipsnį priimtuose įgyvendinimo aktuose nustatytomis ribinėmis vertėmis. Jeigu tam tikriems parametrams tokios ribinės vertės nenustatytos, vertintojas pasitelkia ekspertų vertinimą, pagal kurį nustato, ar klaidingi pareiškimai arba neatitikties (tiek atskiri, tiek kartu su kitais klaidingais pareiškimais ar neatitiktimis), atsižvelgiant į jų dydį ir pobūdį, turi būti laikomi reikšmingais.

2. TIKRINIMO ATASKAITOS TURINYS

Tikrintojas parengia tikrinimo ataskaitą, kurioje nustatomas prekėms būdingas išmetamas ŠESD kiekis ir nurodomi visi su atliktu darbu susiję klausimai, įskaitant bent šią informaciją:

- a) įrenginių, kuriuose prekės buvo pagamintos, identifikavimo duomenys;
- b) įrenginių, kuriuose prekės buvo pagamintos, veiklos vykdytojo kontaktinė informacija;

- c) taikytinas ataskaitinis laikotarpis;
- d) tikrintojo vardas, pavardė (pavadinimas) ir kontaktinė informacija;
- e) tikrintojo akreditacijos numeris ir akreditacijos įstaigos pavadinimas;
- f) apsilankymų įrenginiuose data, jei taikoma, arba priežastys, dėl kurių įrenginyje apsilankyta nebuvo;
- g) kiekvienos rūšies deklaruotų prekių kiekis, pagamintas per ataskaitinį laikotarpį;
- h) įrenginio per ataskaitinį laikotarpį tiesiogiai išmestas ŠESD kiekis;
- i) aprašymas, kaip įrenginio išmetamas ŠESD kiekis priskiriamas skirtingų rūšių prekėms;
- j) kiekybinė informacija apie prekes, išmetamą ŠESD kiekį ir energijos srautus, nesusijusius su tomis prekėmis;
- k) sudėtingų prekių atveju:
 - i. kiekvienos naudotos žaliavos (pirmtako) kiekis;
 - ii. savitasis būdingasis išmetamas ŠESD kiekis, susijęs su kiekviena naudota žaliava (pirmtaku);
 - iii. jeigu naudojamas faktinis išmetamas ŠESD kiekis, įrenginių, kuriuose buvo pagaminta žaliava (pirmtakas), identifikavimo duomenys ir faktinis gaminant tą žaliavą išmestas ŠESD kiekis;

- l) tikrintojo pareiškimas, kuriuo patvirtinama, kad jis pagrįstai įsitikino, kad ataskaitoje nėra reikšmingų klaidingų pareiškimų ir reikšmingų neatitikčių III priede pateiktoms skaičiavimo taisyklėms;
 - m) informacija apie rastus ir ištaisytus reikšmingus klaidingus pareiškimus;
 - n) informacija apie rastas ir ištaisyta reikšmingas neatitiktis III priede išdėstytoms skaičiavimo taisyklėms.
-